

Največji slovenski dnevnik v Združenih državah. Velja za celo leto.....\$6.00 Za pol leta.....\$3.00 Za New York celo leto.....\$7.00 Za inozemstvo celo leto.....\$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States. Issued every day except Sundays and legal holidays. 75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 97. — ŠTEV. 97.

NEW YORK, TUESDAY, APRIL 26, 1921. — TOREK, 26. APRILA, 1921.

VOLUME XXIX. — LETNIK XXIX.

SAMUEL GOMPERS PROTI OPEN SHOPU

GOMPERS PRAVI, DA SE JE DELAVSTVO BORILO PROTI AVTOKRACIJI IN DA SE BO BORILO TUDI PROTI INDUSTRIJALNI AVTOKRACIJI PET MILIJONOV BREZPOSELNIH.

Philadelphia, Pa. 25. aprila. — Samuel Gompers je izjavil večer, da ne bodo delavke in delavci Združenih držav, ki so tekom vojne toliko žrtvovali, da osvobodijo svet vojaške avtokracije, privolili v to, da se to avtokracije nadomesti z industrialno avtokracijo.

Gompers je nagovoril tri velika zborovanja, s katerimi se je pričelo v Philadelphiji vzgojno in kooperativno kampanjo proti odprtemu šopu.

Stari delavski voditelj je govoril v Academy of Music, ki je bila natlačena polna. Penovil je svoj nagovor pred istotako mnogobrojnim občinstvom v Broad St. gledišču in pred več kot tisoč možiki in ženskami, ki niso mogle dobiti vstopa ne na prvo ne na drugo zborovanje in katere je nagovoril Gompers pod milim nebom. — V celem ga je čulo nad šesttisoč oseb.

Mr. Gompers so pozdravili poslušalci z velikim navdušenjem. V Akademiji je trajalo ploskanje cele tri minute. Tekom cele demonstracije je stal Gompers mirno na svojem mestu ter se smehljaj. Onim v prvi vrsti je rekel:

— Go ahead. Veselite se! Nato je dvignil čašo vode ter napil občinstvo. Postavil je čašo zopet na mizo, napravil kisel obraz ter zmajal z glavo. To je bil povod za nadaljno ploskanje.

V svojem govoru je rekel med drugim naslednje:

— Delavski narod proizvaja vse bogastvo v tej deželi. V stanu so delati in pripravljati delati in vendar ne more skoro pet milijonov naših ljudi najti dela. Tvorilce so zaprti in delavci so bili vrženi na cesto.

— Če bi ne bilo ničesar drugega, bi predstavljala ta priprosta in očividna tragedija zadostno obtožbo kapitanov industrije ter finančnih princev ter njih nesposobnosti, da vodijo industrialno usodo naroda.

— Komaj je par mesecev od tedaj, kar so trgovske zbornice in organizacije delodajalcev kričale: — Producirajte. Producirajte do skrajnih možnosti. — Sedaj, ko nam to kričanje še vedno zveni po ušesih, pa vidimo, kako so delodajalci zaprti svoje naprave.

— Tekom vojne so vse lojalne ženske in vsi lojalni možiki ali vse kar so mogli, za zmago svobode, pravice in demokracije, ne le v Združenih državah, temveč po vsem svetu. Znižali smo svoj življenjski standard, da kupujemo Liberty bonde in druge vladne zadolžnice.

Možje in ženske iz Philadelphije, moje trdno prepričanje je, da ne bodo oni, ki so toliko žrtvovali, da oproste svet vojaške avtokracije, privolili, da se to avtokracijo nadomesti z industrialno avtokracijo.

— Govorili so nam, da se je skrčilo plače kot odpora proti slavnim časom. To je najbolj bedasta in pogubonosa teorija kot jih je znanih zdravemu razumu. Če se zniža plače, se zniža življenjski standard in zniži se tudi nekupna sila naroda.

— Open shop gibanje pa ima namen uničiti organizacijo delavcev v namenu, da se potem skrči plače.

— Ameriški narod se je tekom vojne zavedal resničnega pomena prostosti, suverenosti in veličanstva, ki je združeno z državljanstvom republike Združenih držav ter ne bo izročil vsega tega gangi moč edinele radi njih bogastva. To pravim namenoma in s premislelom, čeprav nosijo nekateri teh ljudi obleko cerkvenih mož, čeprav postavljajo postelje v bolnice ter molijo vsako nedeljo zjutraj. — Open shop pomenja closed shop proti unijskemu delu.

ITALJANI HOČEJO REPUB. TALJANA ZVEZA MED FRANCILIKO IN ČEHOSLOVAŠKO.

Rim, Italija, 24. aprila. — V zvezi s proslavo rojstnega dne Rima ta teden, so fašisti ali člani skrajne nacionalistične stranke, vzporedno demonstracije za Gabriela D'Annunzija. Na tisoč in tisoč ljudi se je zbralo na Kapitolskem griču, kjer so zahtevali republikansko vladno obliko ter znanega prisojenca kot prvega italijanskega predsednika. Skupine fašistov in arditov so prišle v Rim iz vseh delov dežele, da proslave ta dan, noseč po cestah svoje zastave in bandera. Tudi Reka je poslala veliko delegacijo. Častniki vseh činov so se v velikih množinah pridružili sprejemanju v družbi članov visoke aristokracije ter se s tem javno povedali ne le ustavi, temveč tudi prisegi, dani kralju.

Na svetem Kapitolskem griču so vsi prisegli, da bodo branili do zadnjega pravice dežele ter tudi pravice kmetov do zemlje, katero obdelujejo.

Važno za potnike.

Kdor želi v bližnji bodočnosti potovati v stari kraj, naj se obrne na nas, da mu pošljemo vsa navodila, kako je mogoče dobiti potni list.

Kdor že ima jugoslovanski ali ameriški potni list lahko potuje kadar hoče.

Kdor pa spada v zasedeno ozemlje, in želi potovati v staro domovino, mu še vedno lahko preiskrbimo potni list, kadar pride v New York.

V vsakem oziru se obrnite na tvrdko:

FRANK SAKSER STATE BANK 23 Cortlandt Street New York

WASHINGTON, D. C., 24. aprila.

Francija hoče na vsak način napraviti trden slovenski zid med Nemčijo in Rusijo. V to svrhu je stopila s Čehoslovako v tajno denzitivno in ofenzivno zvezo.

V kratkem času se bo začela Francija pogajati z Jugoslavijo in Madžarsko.

ZNAČILEN KONGRES.

Sevila, Španjolska, 24. aprila. — Dne 1. maja bo tukaj otvorjen kongres špansko-ameriške zgodovine in geografije. Španskega kralja bo zastopal častni predsednik infant Carlos. Zastopane bodo vse južno-ameriške republike.

BOLNIKI NE BODO DORIVALI PIVA.

Washington, D. C., 25. aprila. — Poslanec Volstead je vložil danes resolucijo, ki prepoveduje izdelovati pivo v zdravniške svrhe. Predloga bo najbrže sprejeta.

D'ANNUNZIEVI PRISTAŠI TERORIZIRAJO REKO.

Trst, 25. aprila. — Iz Reke poročajo, da so tam povzročile volitve izvanredno resno stanje. Ko si vsa znamenja kazala, da bodo zmagali avtonomisti, se je pojavil navdušen D'Annunzijevega vojak, stotnik Hostventuri, ter s svojimi vojaki zasedel mesto. V zmedbi, ki je temu sledila, so uničili vse skrinjice z glasovnicami. Proti večeru je dospelo v mesto v avtomobilih vse polno fašistov.

BOLJŠEVIŠKA UNIVERZA.

Chicago, Ill., 25. aprila. — Predsednik univerze Valparaiso v Indiani, Daniel Russel Hodhon, je resigniral. Pravi, da je postal univerza zbirališče komunistov, boljševikov in drugih radikalcov. Vsi njegovi napori, da bi odpravil "temne uplive" na dijake, so ostali brez uspeha.

IRSKI REPUBLIKANCI V BOJU S POLICIJO.

Dublin, Irska, 24. aprila. — V bližini Maam Crossa je prišlo do ostrega spopada med močno policijsko kolono ter irskimi republikanci. Bitka je trajala dvanaest ur. Obe stranki sta imeli velike izgube.

BELOJSKA KRALJICA SE JE VDELEŽILA VOLITEV.

Bruselj, Belgija, 24. aprila. — Danes so prvič v zgodovini Belgije voile tudi ženske v Bruselju je tudi kraljica Elizabeta oddala svoj glas. Volitev se je vdeležilo 700.000 več žensk kot pa možkih.

Letni čas v Angliji.

Kakor poročajo listi, bo uvedla angleška vlada tudi letni čas, ker se je v minulih letih ta uvedba obnevala. Letni čas prične v Angliji 2. aprila ob polnoči in traja do polnoči 2. oktobra.

BIG BILL HAYWOOD. Vodja I. W. W. je začelno odpoval v Rusijo, kjer se bo vdeležil nekega boljševiškega kongresa.

KOLIKO JE NEMČIJA VOLJNA PLAČATI?

Nemčija je povečala svoj reparacijski predlog, a pogoji so odvisni od ekonomskega okrevanja.

Berlin, Nemčija, 25. aprila. — Plačanje svote dvesto tisoč milijard nemških mark v zlatu, kar predstavlja nominalno vrednost nekako \$50.000.000.000 kot odškodnino ali reparacijo, je vsebovano v predlogu Nemčije, soglasno z viri, ki so najbližje vladi.

Plačevanje se bo razširilo preko dobe tridesetih do dva in štiri desetih let ali celo preko manjše dobe, soglasno z ekonomskim ozdravljenjem Nemčije.

Glasi se, da se ponuja ekonomska jamstva v obliki blaga ter so vdeležbe v nemških industrijah.

Ponudba se v veliki meri približuje pogojem, katere so uveljavili zavezniki na pariški konferenci tekom preteklega zime, veliko bolj kot pa ponudba, katero so stavili Nemci na londonski konferenci in katero so zavezniki sumarično zavrnili.

Novi nemški predlogi ne omenjajo baje ničesar o prevzetju dolgov zaveznikov v Združenih državah.

Washington, D. C., 25. aprila. — Predsednik Harding in tajnik Hughes bosta pričela takoj razmišljati o nemških protipredlogih glede reparacije, ki so bili odposlani včeraj ponoči iz Berlina. Sporočilo, ki vsebuje te nove predloge, je poslal Loring Dresel, ameriški komisar v nemškem glavnem stanu ter se glasi, da je precej dolgo. Domneva pa se, da ga bo mogoče hitro dešifrirati ter prevesti na angleški jezik.

Katerakoli akcija, katero bo stila ameriška vlada v zadevi izročitve teh predlogov v roke zaveznikov, bo določena šele po konferencah med državnimi tajniki kom Hughesom ter zavezniki diplomatičnimi zastopniki.

Nemški državni zbor bo dobil šele v torek besedilo novih predlogov.

Nemški miister za zunanje zadeve, Simons, je objavil, da bo tekom današnjega popoldne predložil državnemu zboru le splošen pregled položaja Nemčije glede zunanjih odnošajev, da pa ne bo obelodanil novih proti-predlogov Nemčije.

NATURALIZIRAN AMERIKANEC DEPORTIRAN IZ IRSKE.

Cork, Irska, 24. aprila. — Sem je dospel ameriški parnik Honolulu, ki ima na krovu naturaliziranega Amerikanca irskega pokolenja Williama Pedlara. Pedlara so angleške oblasti deportirale iz Dublina.

IRSKI REPUBLIKANCI V BOJU S POLICIJO.

Dublin, Irska, 24. aprila. — V bližini Maam Crossa je prišlo do ostrega spopada med močno policijsko kolono ter irskimi republikanci. Bitka je trajala dvanaest ur. Obe stranki sta imeli velike izgube.

BELOJSKA KRALJICA SE JE VDELEŽILA VOLITEV.

Bruselj, Belgija, 24. aprila. — Danes so prvič v zgodovini Belgije voile tudi ženske v Bruselju je tudi kraljica Elizabeta oddala svoj glas. Volitev se je vdeležilo 700.000 več žensk kot pa možkih.

Letni čas v Angliji.

Kakor poročajo listi, bo uvedla angleška vlada tudi letni čas, ker se je v minulih letih ta uvedba obnevala. Letni čas prične v Angliji 2. aprila ob polnoči in traja do polnoči 2. oktobra.

V RUSIJI MORA VSAKDO DELATI

Edinole tujezemski poslaniki so izvzeti. — Posvetovanje s trgovskim ministrom Krasinom.

Biga, Letška, 25. aprila. — Ruska sovjetska vlada je izdala dekret, ki določa, da je razen tujezemskih diplomatov vsak tujec v Rusiji podvržen postavi, ki določa, da mora vsakdo delati. Tako pripovedujejo potniki, ki so dospeli zadnji čas iz Rusije. Konec sije glede trgovine v notranji Rusiji so še povečale zmedo.

Ministrski predsednik Lenin je pa še vedno jako optimističen. V časopisu izjavlja, da z radikalnimi odredbami ni mogoče kar nekajkrat prodreti ter da bo še precej dolgo trajalo, predno se bodo ljudje priučili novemu redu. V naslednjem navajamo vzgled gospodarske zmede: Kot znano, je Lenin dovolil delavcem po tovarnah, da vsak lahko izdela nekaj predmetov za svojo lastno uporabo. Tako zatek so delavci v muničijskih tovarnah prenehali izdelovati orožje in municijo ter so pričeli z izdelovanjem poljedelskega orodja. Vlada je takoj zatek izdala nov dekret, ki določa, da se sme v muničijskih tovarnah izdelati izdelovati druge predmete, ko dobi tovarna od vojnega ministra posebno dovoljenje.

Czigrad, Turčija, 25. aprila. — Dr. Kudiš, ki je dva meseca zastopal sovjetsko vlado v tukajšnjem mestu, je dobil od angleških oblasti potni list za Anglijo.

V Londonu bo prišel v stik z ruskim trgovskim ministrom Krasinom.

OČE DESETIH OBEŠEN V DUBLINU.

Dublin, Irska, 25. aprila. — Tomaž Traynor je bila danes zjutraj usmrčen v Mountjoy ječi, ker je dne 14. marca umoril kadeta Parella iz zasede na Great Brunswick cesti v tem mestu.

Žena Traynorja je stala v družbi svojih desetih otrok izven jetnišnice in kriki družine so bili srce pretresajoči, ko je nabilo na vrata obvestilo o izvršeni eksekuciji. Policija je preprečila vsako demonstracijo od strani ljudske množice.

FRACOSKE CENE PADLE ZA 15 ODPSTOKOV.

Pariz, Francija, 25. aprila. — Stalno padanje cen za življenske potrebščine v Franciji je razvidno iz števil, ki so bile objavljene tukaj. Te številke temelje na povprečni ceni pet in štiridesetih predmetov ter jih je pripravil francoski generalni štatistični urad.

Če vzamemo sto kot indeks števil, predstavljajoče povprečno ceno za dobo 1901 do 1910, se je doseglo maksimum cen v septembru 1920, ko je kazal indeks 607,5. Od onega časa naprej je polagoma padal do marca tekočega leta, ko je kazal 411 ali padeč dva in tridesetih odstotkov od maksimalne cene. Te številke pa se tičejo le prodaje na debelo, kajti na drobno znaša padeč cen le nekako petinajst odstotkov.

PREMOGARSKA STAVKA ŠE NI URAVNANA

Angleški premogarji so se sestali s posestniki rovov. — Napori za uravnavo velike stavke.

London, Anglija, 25. aprila. — Ponovljeni napori, da se najde temelj za uravnavo spora med premogorji ter lastniki rovov, so bili vzporedni danes zjutraj, ko so se zastopniki lastnikov premogovnikov in eksekutivni uradniki premogarske federacije sestali tukaj v skupni konferenci z zastopniki angleške vlade.

Lastniki so predložili podrobno ugotovilo svojih predlogov ter se glasi, da se je razpravljalo o možnostih časne uravnave. Glasi se nadalje, da so bili zopet drugi pripravljivi zagovarjati začasni dogovor za dobo treh mesecev, nakar naj bi bila uveljavljena stalna uravnavo, ki naj bi obsegala standard plačo in standard dobiček.

Začasni dogovor naj bi bil po svoji naravi kompromis med narodno bazo plač kot jo zahtevajo premogarji ter distriktno bazo, katero si žele lastniki rovov. Malo po opoldne je bila konferenca odgodena na jutranji dan, ko bo min. predsednik Lloyd George predsedoval pogajanju.

Stavka angleških premogarjev se je pričela dne 1. aprila in vsled tega, ker se je končala vladna kontrola rovov in ker so ugasnili dogovori.

Premirje sklenjeno dne 9. aprila, je dovoljevalo obnovljenje pumpanja v rovih. Temeljna plača angleških premogarjev tekom leta 1920 je znašala \$138 za sedemurni delavnik. Zadnja dva meseca vladne kontrole premogarske industrije sta stala Anglijo približno \$35.000.000. Premogarji zahtevajo: Standard plače, ki bo enaka po celi deželi z narodnim plačilnim skladom, — da se bo manj dobrih okrajem omogočilo plačevanje istih mezd. Narodni premogarski svet naj bi odločal glede vprašanj, tikajočih se plače in delavnih pogojev.

Železniški in transportni delavci so pričeli z gibanjem, da ne prevažajo premoga, poslanega v Anglijo iz drugih dežel ter se glasi, da se bo bratske organizacije v inozemstvu naprosilo, naj ustavijo ves premog, določen za Anglijo.

OSTER NAPAD NA DELAVSKE VODITELJE

GOVERNER ALLEN IZ KANSASA JE OSTRO NAPADEL DELAVSKE VODITELJE, MED NJIMI TUDI SAM GOMPERSA.

Governor Henry Allen iz Kansasa je tekom nekega svojega govora v New Yorku v nedeljo opisal delovanje sodišča za industrialne odnošaje v Kansasu v preteklih štirinajstih mesecih ter rekel, da se bori vsak delavski voditelj v deželi proti sprejemu slinih postav v enajstih državah, v katerih so bile vlozene take predloge.

Zakaj se bore delavski voditelji proti temu? — je vprašal. — Ker spoznavajo, da narod ne bo hotel plačevati še nadalje teh ljudi, če bo prišel do spoznanja, da je vlada v stanu uveljaviti pravico v delavskih sporih.

V Združenih državah je 15.000 profesionalnih delavskih voditeljev, ki vlecijo \$60.000.000 na leto iz snih denarnih delavcev. Ali je čudno, če nočejo delavski voditelji zapustiti svojih mest? Jaz ne karam Gompersa, ker nasprotuje sodišču za industrialne odnošaje v Kansasu. Njegov posel je delati tako.

Gompers in njegovi ljudje spoznavajo, da se morajo boriti proti temu sodišču, kajti če bo to sodišče še nadalje poslovalo, ne bo nobenega trga več za bogove iz pleha, katere so prodajali delavcem zadnjih štirideset let.

OSTER NAPAD NA DELAVSKE VODITELJE

GOVERNER ALLEN IZ KANSASA JE OSTRO NAPADEL DELAVSKE VODITELJE, MED NJIMI TUDI SAM GOMPERSA.

Governor Henry Allen iz Kansasa je tekom nekega svojega govora v New Yorku v nedeljo opisal delovanje sodišča za industrialne odnošaje v Kansasu v preteklih štirinajstih mesecih ter rekel, da se bori vsak delavski voditelj v deželi proti sprejemu slinih postav v enajstih državah, v katerih so bile vlozene take predloge.

Zakaj se bore delavski voditelji proti temu? — je vprašal. — Ker spoznavajo, da narod ne bo hotel plačevati še nadalje teh ljudi, če bo prišel do spoznanja, da je vlada v stanu uveljaviti pravico v delavskih sporih.

V Združenih državah je 15.000 profesionalnih delavskih voditeljev, ki vlecijo \$60.000.000 na leto iz snih denarnih delavcev. Ali je čudno, če nočejo delavski voditelji zapustiti svojih mest? Jaz ne karam Gompersa, ker nasprotuje sodišču za industrialne odnošaje v Kansasu. Njegov posel je delati tako.

Gompers in njegovi ljudje spoznavajo, da se morajo boriti proti temu sodišču, kajti če bo to sodišče še nadalje poslovalo, ne bo nobenega trga več za bogove iz pleha, katere so prodajali delavcem zadnjih štirideset let.

NAJSTAREJŠI FRANCOSKI "POILU" UMRL.

Pariz, Francija, 25. aprila. — Charles Surugue, "najstarejši poilu Francije", veteran tako francosko-pruske kot zadnje svetovne vojne, je umrl danes tukaj v starosti dva in osemdesetih let.

Surugue, ki je služil kot prostovoljec skozi celo vojno v letih 1870-71, se je zopet prostovoljno prijavil leta 1915 v starosti sedem in sedemdesetih let ter bil prideljen službi kot saper ali pionir. Stopil je v armado v Souches ter služil v njej od tedaj naprej.

Trikrat je bil odlikovan in po kampanji pred Verdunom je bil imenovan podporočnikom. Leta 1917 je dobil križec Častne legije in dve leti pozneje je bil imenovan častnikom Legije.

AMERIŠKA BOJNA LADJA ZAPUSTILA JADRAN.

Benetke, Italija, 25. aprila. — Ameriška križarka Olympia, zastavna ladja ameriškega brodogojstva v jadranskem morju, je v soboto odplula iz Benetk v Split. Pozneje bo odplula v Napolj ter se nato vrnila v Združene države ter definitivno zapustila službo v Jadranu.

Podadmiral Andrews, poveljnik ameriškega brodogojstva v Jadranskem morju, je odpotoval na krovu "Olympie", a se bo vrnil v to mesto po člane svoje družine, ki je ostala tukaj.

Denarna izplačila v jugoslovanskih kronah, lirah in avstrijskih kronah

se potom naše banke izvršujejo po nizki ceni, zanesljivo in hitro. Včeraj so bile naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Kr. poštni čekovni urad" in "Jadranski banka" v Ljubljani.

300 kron	\$2.35	1,000 kron	\$ 7.50
400 kron	\$3.10	5,000 kron	\$37.25
500 kron	\$3.85	10,000 kron	\$74.00

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu.

50 lir	\$ 2.80	500 lir	\$ 24.00
100 lir	\$ 5.20	1000 lir	\$ 48.00
300 lir	\$15.00	5000 lir	\$240.00

NEMŠKA AVSTRIJA:

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Adriatische Bank" na Dunaju.

1,000 nemško-avstrijskih kron	\$ 3.05
5,000 nemško-avstrijskih kron	\$ 14.00
10,000 nemško-avstrijskih kron	\$ 28.00
50,000 nemško-avstrijskih kron	\$140.00

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nem ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Mi računamo po ceni istega dne ko nam poslani denar dospe v roke.

Kot generalni zastopniki "Jadranske Banke" in njenih podružnic imamo zajamčene izvanredno ugodne pogoje, ki bodo velike koristi za one, ki se že ali se bodo posluževali naše banke.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Money Order, ali pa po New York Bank Draft.

Frank Sakser State Bank 23 Cortlandt St., New York, N. Y.

OSTER NAPAD NA DELAVSKE VODITELJE

GOVERNER ALLEN IZ KANSASA JE OSTRO NAPADEL DELAVSKE VODITELJE, MED NJIMI TUDI SAM GOMPERSA.

Governor Henry Allen iz Kansasa je tekom nekega svojega govora v New Yorku v nedeljo opisal delovanje sodišča za industrialne odnošaje v Kansasu v preteklih štirinajstih mesecih ter rekel, da se bori vsak delavski voditelj v deželi proti sprejemu slinih postav v enajstih državah, v katerih so bile vlozene take predloge.

Zakaj se bore delavski voditelji proti temu? — je vprašal. — Ker spoznavajo, da narod ne bo hotel plačevati še nadalje teh ljudi, če bo prišel do spoznanja, da je vlada v stanu uveljaviti pravico v delavskih sporih.

V Združenih državah je 15.000 profesionalnih delavskih voditeljev, ki vlecijo \$60.000.000 na leto iz snih denarnih delavcev. Ali je čudno, če nočejo delavski voditelji zapustiti svojih mest? Jaz ne karam Gompersa, ker nasprotuje sodišču za industrialne odnošaje v Kansasu. Njegov posel je delati tako.

Gompers in njegovi ljudje spoznavajo, da se morajo boriti proti temu sodišču, kajti če bo to sodišče še nadalje poslovalo, ne bo nobenega trga več za bogove iz pleha, katere so prodajali delavcem zadnjih štirideset let.

ŠE TEGA MANJKA V AMERIKI

Rim, Italija, 25. aprila. — Ni še sklenjeno, če bo italjanski prestolonaslednik, princ Humbert, spremljal generala Armando Diaz, vrhovnega poveljnika italijanskih armad v Združenih državah tekom jeseni, da obišče predsednika Hardinga v Washingtonu.

Gotovo je, da bo odšel general Badoglio, prejšnji načelnik italijanske generalnega štaba in sedaj dosmrtno član najvišjega vojaškega sveta v Italiji, v Združene države dne 9. maja z Rocijem, italijanskim poslanikom v Washingtonu, ki bo prišel v pričetku maja v Rim, da se posvetuje z ministrskim predsednikom. General Badoglio bo prišel v Ameriko kot zastopnik italijanske armade, da sponori tamošnjim Italjanom, — med drugim seveda tudi camorram in črnim rokam po new-yorškem East-Side, pozdrave Velike Italije (stvorjene na stroške Jugoslovancev in Nemecev.)

GLAS NARODA

SLOVENIAN DAILY... PUBLISHED BY SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY... FRANK SAKSER, President. LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the Corporation and Address of Agents: 22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Advertisement on agreement... Dopliti brez podaja in esobnosti se ne prilozeje. Denar naj se blagoviti po...

GLAS NARODA (Voice of the People)... Subscriptions yearly \$2.00

GLAS NARODA... 22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y. Telephone: Cortlandt 2275

Demokratiziranje Rusije.

Nadaljni dokazi nenadnega in velikega navdušenja za demokracijo, ki se je polastilo boljševiških oligarhov, prihajajo vsak dan iz različnih postojank izven Rusije.

Brez dvoma bodo proti tej sodbi inozemskega poročevalca v Rigi nastopili ameriški "liberalci", ki so verno in neomahljivo stali na strani boljševikov, ko so slednji odpravili demokracijo v Rusiji ter uveljavili vojaški despotizem in ki so se vedno na njihovi strani, ko pričenojajo zopet enkrat govoriti o tem, da bodo pustili masam Rusov imeti vsaj nekaj opravka z vlado.

Vse to lahko prepriča one, ki hočejo biti prepričani. Za enkrat pa premetimo, kako daleč je šla ta demokratizacija Rusije. Vršila se je konferenca delegatov petrogradskih tvornic z Zinovjevom kot predsednikom. Kljub vsem naporom boljševikov, je bila večina delegatov protiboljševiška.

Konvencija je bila le družba, ki je debatirala. Zinovjev je sklical skupaj delegate iz delavnice, da izve, kaj imajo v mislih. Resnica je, da je obljubil, da se bo neustransko ljubi pripustilo v vse departmente vlade, celo v ono Izvanredno komisijo, katero se, pravilno ali ne, opisuje kot nadvlado, vspricho katere je bajje celo Lenin brez moči.

Kaj pa se je zgodilo? Pri volitvah, ki so se vršile za moskovski sovjet pretekli teden, je imelo le enajst delegatov izmed 1200 toliko poguma, da so priznali, da pripadajo drugim strankam. Resnica je, da so bili zastopani neustranski možje, a "neustranski" je pri meren in varen izraz za ljudi, ki si ne upajo dati izraza svojim resničenim političnim naziranjem. Njih število pa je znašalo manj kot 15 odstotkov v celoti. To je mera demokratizacije v Rusiji, vsaj sedaj, — namreč pripust enega protiboljševika na vsakih šest boljševikov v zastopstvo, ki je brez moči, dokler ne soglašajo z eksekutivno. Celotno petnajst odstotkov pa se je očitno pripustilo z manipulacijami dobro namazanega volilnega stroja. Kar se je dalo, se tudi lahko odvzame.

V kolikor kažejo sedanja znamenja, je Leninova demokratizacija Rusije približno prav tako odkritostrena in korenita kot je bila demokratizacija nemške vlade, ki je bila odrejena potom cesarskega patenta v pričetku jeseni leta 1918, ko je prišel Ludendorff prihajati do spoznanja, da bo Nemčija izgubila vojno.

Nemčija se je napolnila v smeri proti omejeni demokraciji, katero uživa sedaj, s tem da je vrgla ven Ludendorffe. Vsa znamenja kažejo, da bo moralo tudi v Rusiji priti do nekaj takega, predno bo mogoče govoriti o kaki senici demokratizacije.

Svetovna kriza kapitalizma.

Mednarodna strokovna zveza razposlila naslednjo poslanico: Strokovna internacionala ne sme smatrati za brezpomembno ono industrijsko krizo, ki se je ravnokar začela širiti po vsem svetu. Vsa poročila, ki jih sprejemajo v Internationali ujedinjene organizacije kakor tudi časnikarske vesti, oznanjujejo, da se brezposelnost vedno bolj in bolj širi. V vseh panogah industrije zapirajo delodajalci tovarne in delavnice, ali pa krajšajo delovno dobo. Od vseh strani prihajajo tudi poročila, da poizkušajo priložiti delavstvu k soglasnanju z znižanjem mezd.

Urad strokovne internacionalne je zavzel k temu vprašanju svoje stališče; vzrokov podjetnikov, s kojimi hočejo ti opravičiti nujnost omejitve produkcije, ne more priznati. Urad pripomnija, da so delodajalci še pred nekaj meseci izjavili, da se mora produkcija izboljšati; na ravno tako stališče so se postavljali tudi takrat, ko se je šlo za pobijanje delavskih zahtev. Ni mogoče trditi, da se producira preveč blaga takrat, ko prevladuje vsled vojne na vseh koncih in krajih velika revščina med masami, ko vzdihuje večina dežel v bedi in ko dozdaj podrtine še niso prezidane v stavbe. Ne more se trditi, da je produkcija živih prevelika, ko na stotisoče delavskih rodbin nima niti toliko, da bi moglo živeti. Je to nekaj nezalisanega, da so v Ameriki, v Angliji, v Franciji in v Nemčiji ustavili predilnice, ko milijone žena in otrok nimajo obleke. Sramota je to, da so mogli umišti ogromne zaloge pavole in se mogli velike množine volne pustiti neizrabljene tedaj, ko trpijo tovarne pomanjkanje surovin in je večina rodbin brez potrebnege perila. Pripravljenost delodajalcev izkoristiti splošno krizo k znižanju delavskih mezd, je očitna grožnja delavstvu. Pričeljati more le do tega, da se bo beda povečala in krizi za poostila; kajti ko delodajalci tožijo o nezadostnem odjemanju svojih zalog, pozabljajo vedno na to, da so ravno sedanjí eksistenčni pogoji vzrok, ki sili delavstvo, da omejuje svoj nakup.

Delavske organizacije morajo tako postopanje na vsi moč pobijati in v venomer težjih masah brezposelnih morajo razvijati bojevitost in pogum v smislu zahtev, firmuliziranih od londonske mednarodne strokovne konferencie. Industrijska kriza je obsegla ves svet. Odpomoč more priti le z mednarodno akcijo. Ako bi vlade rešile po valutni diferenci povzročeni problem v zmislu od delavstva formuliranih zahtev, ako bi obubožanim narodom omogočili naročiti v zadostnege najnujnejših potreb posameznikov in industrije vse potrebno, ter ako bi dnevnam manj prizadetim omogočili oddajo in prodajo njih blaga, bi ne moglo biti danes v raznih državah sploh nobenega vzroka za brezposelnost.

Urad povzija cezarne, da nadaljujejo sistematično propagando

za socializacijo produktivnih sredstev v zmislu londonskih sklepov in da naj to propagando še povečajo.

Ako produkcija ne bo služila bolj koristim posameznikov, ampak izključno dobitku splošnosti, ne bo več mogoče govoriti o zmanjšanju produkcije ali pa o prisilni brezposelnosti. Urad pozivlja zato vse organizirano delavstvo posameznih dežel, da naj stremi po znižanju z grožnjami e zaprtju tovarin in z bedo, odgovori z energično propagando in to naj kolikor najbolj more poveča. Dalje smatra mednarodni rad za svojo dolžnost, da se z vsemi sredstvi bojuje proti krizi, ki izroča svetovni reakciji v roke vse orožje proti delavstvu in njegovim organizacijam.

Slovenske novice.

Cleveland, Ohio. Caine je bilo za oba enako. Vsak je dobil po še enkratnem šteju 207 glasov. Odločitev je bila odvisna od sodnika Stranton-a v Grand Rapids. Odločen je bil za župana — seveda — dr. Caine.

Obisholm, Minn. Občinski svet vasi Balkan je sklenil na zadnji seji, da se prične v kratkem z delom na cestah. V ta namen so kupili 20 novih voz in nastavili cestne formane, med katerimi so tudi slednji rojaki: M. Gorman, M. Grnik in J. Rus.

Aurora, Minn. V cerkvi sv. Rožnega venca je Rev. Jerše poročil rojaka Frank Pazdera z gospojo Mary Mervar.

Hibbing, Minn. Preminula je 29letna soproga rojaka Franka Berkliča. Na Hibbingu je živela 12 let. Poleg soproga zapuščala tri otroke in eno sestro, omoženo Ban.

Lorain, Ohio. Staršem Steve Jug je umrl 9 mesecev star sinček. Pri družini Anthony Kos se je oglasila štorcklja in pustila tam zalno hčerko.

Milwaukee, Wis. Poročna dovoljenja so vzeli sledeči: Frank Nagac, 24 let, 73 - 18 St., in Daisy L. Miller, 20 let; Jacob Klemenčič, 32 let, 447 Park St., in Dora Seeger, 27 let; Chas. Beljan, 31 let, 525 - 60. Ave., in Mary Lesac, 25 let; Joseph Ivančič, 25 let, 613 St. Paul Ave., in Annie Gorenšek, 24 let; Frank Natlačen, 24 let, 837 Hilbert St., in Mary Volovek, 20 let; Anthony Tratar, 29 let, 704 - 52. Ave., in Nellie Jurčić, 19 let. — Obilo sreče v novem stanu!

Štorcklja se je oglasila pri družini R. Podlimesek, 4412 Lisbon Ave., kjer je pustila za spomin čvrsto deklico. Preminul je po 2mesečni bolezni rojak Simon Gašun, gostilničar na 230 Grove St. Pokojnik je bil star 50 let in rodil iz fare Makole na Spod. Stajerskem. Bil je član društva Sloga št. 1 J. P. Z. Sloga. Pogreb se je vršil v torek 19. aprila. Tukaj zapuščala žalujočo soprogo, dva sina in dve hčerki. V Ameriki je bival 13 let. Naj počiva v miru!

Gospa Kristina Koejan, stanujoča na 621 National Ave., je hodila 19. aprila s svojo sestro od tovarne do tovarne iskat delo. Pri tem pa je bila nesrečna, izgubila je namreč med potoma denarnico s \$360 vsebine. Za siromašno rojakinjo je to precejšnja izguba. V soboto 21. majnika se bo vršil javen shod v Harmonie dvorani zaradi Slovenskega Doma v Milwaukee. Shod priredi organizacija Zedinjeni Slovenci, ki je začela akcijo za Slovenski Dom.

Calumet, Mich. Družini rojaka Mike Tomac se je porodil že 11. novorojenček.

Washwank, Minn. Odbor za štetje glasov je moral še enkrat iste šteti, v kolikor se tiče župana, kajti glasovanje za županskega kandidata v Kewatinu med George Matekovičem in dr.

Paablo, Colo. Prelinul je rojak Anton Gradišar. Rodil je bil iz vasi Hlapče, tiče župana, kajti glasovanje za županskega kandidata v Kewatinu med George Matekovičem in dr.

Helper, Utah. Za srčno kapjo je umrl rojak Frank Malovič. Pokojni je bil rodil iz vasi Rašica pri Velikih Laščah. Star je bil 38 let. Tukaj zapuščala žalujočo soprogo.

Biwabik, Minn. V tukajšnji cerkvi sv. Janeza Krstnika je Rev. Perše poročil dva para in sicer Johna Kosteleca in Mary Levan iz McKinleya ter Marka Rukavina in Handeh Rukavina iz Aurore. Bilo srečno!

Nezvest hlapec. Hlapec Jernej Knap je svojemu gospodarju Francu Šuštarju na Dolenski cesti v Ljubljani poveril sivo obleko in 50 kron gotovine. Šuštar ima 2550 K škode.

Adamson, Okla. Po 12 letesev trajajoči bolezni je preminul rojak Anton Ravnikar. Pokojni je bil star 47 let. V Ameriki je bival 19 let. Tukaj zapuščala soprogo in šest otrok.

Peter Zgaga

Na dvorišču dublinske jermisujce so obesili večeraj popoldne Irea Tomaza Traynora. Obesili so ga zato, ker je preveč ljubil svojo domovino.

Med obešenjem je pred jetnišnico obupno plakalo desetero njegovih otrok. Angleška vlada pravi v svojem oficijelnem poročilu, da ob tej priliki ni bilo nobenih demonstracij.

Če Anglija ne smatra joka desetih otrok za pošastno demonstracijo, ji je srce popolnoma okamenelo. Naloga vsoga civiliziranega sveta je, da ga ji na primeren način omehča.

V Italiji in v našem Primorju se vrše volitve poslancev za italijanski državni zbor. Naše ozemlje bo imelo v Rimu baje sedemindvajset zastopnikov.

Sedemindvajset naših zastopnikov bo imelo v isti poslanski zbor nien nad petsto nasprotnikov. Naše prošnje ne bodo uslišane, naši dokazi ne bodo obveljali. To je približno takole kot če bi sedel v ameriškem kongresu kak socialist ali delavski zastopnik.

Toda čas bo prišel, napočila bo lepša doba: v našem Primorju in v washingtonskem kongresu.

Iz Belgrada prihaja poročilo, da ustavotvorna skupščina še vedno zbornoje. Sedaj rešujejo poslanci veliko teološko vprašanje: katera vera je več vredna: katoliška, pravoslavna ali muslimanska.

V gotovih ozirih je vsaka vera dobra, jugoslovanskemu narodu je pa v kvar. Niti vojna ni povzročila Jugoslovonom toliko zla kot ga jim je napravila vera.

Navdušeni slovenski petolizniki prestopajo iz gole ljubezni do Srbov v pravoslavno vero. Če niso bili odkar so se začeli zavedati v sren katoličani, bodo kot pristajali pravoslavja še veliko slabši kristjani.

Korliček se je hotel na vsak način vrniti. Želja se mu je le premalo vresničila: vrnil se je v Švico.

Iz Trentona poročajo, da se je nek ženska izselila, češ, da hodi ponoči po njeni hiši duh. Ženska naj se brez skrbi preseli v državni kapitol v Albany. Tam namreč ponavadi ni nikdar nobenega duha.

Nemški kaiser je v onih lepših časih govoril: Jaz in Bog. Dušni pastir v nekem gozdnatem mestu Pennsylvanije je le vtoliko bolj ponižen, da pravi: Jaz in škof.

On sme imeti kuharico, vdoven s peterimi otroci je pa ne privošči. Pravi, da mora iti drugam na board.

Ko je bilo treba popraviti farovoz, so župljani dobili kontraktarja, ki je bil voljan vse delo opraviti za \$1100.

Gospod župnik so pa kar na svojo pest najeli svojega, ki je računale cele štiri tisočake za isto delo. Župljani nočejo poravnati te svote. Kar svojemu zavezniku škofu naj piše — morda jo bo on poravnal!

Ponavadi svečeniki izganjajo ljudem hudiča, ta gospod ga jim pa vganja. Nekemu mladeniču ga je bil pri spovedi tako temeljito vgnal, da se nahaja sedaj revež v blaznici.

Po njihovih delih jih boste sodili.

Jugoslovanska Katol. Jednota. Ustanovljena l. 1898. Inskorporirana l. 1900. GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odbor: Predsednik: RUDOLF PERBAN, 982 E. 185th St., Cleveland, O. Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106, Pearl Avenue, Lorain, O. Tajnik: JOSEPH FISHLER, Ely, Minn. Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn. Blagajnik neplačanih smrtin: JOHN MOYERN, 624 N. 2nd Ave., W. Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik: Dr. JOS. P. GRAHEK, 843 E. Ohio St., N. S., Pittsburgh, Pa. Nadzorni odbor: MAX KERŽIŠNIK, Box 873, Rock Springs, Wyo. MOJER MLADIČ, 2903 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill. FRANK ŠKRABEC, 4822 Washington St., Denver, Colo.

Poročni odbor: LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn. GREGOR J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash. FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Združevalni odbor: VALENTIN PIRC, 319 Meadow Ave., Rockdale, Joliet, Ill. PAULINE ERMENE, 639 — 3rd Street, La Salle, Ill. JOSIP STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo. ANTON CELARC, 706 Market Street, Waukegan, Ill. Jednotno uradno glasilo: "GLAS NARODA".

Vse stvari, tikajoče se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljavo naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse priložbe naj se pošilja na predsednika poročnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in boljšika aprilevala naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovancem na obilen pristop. Kdor želi postati član to organizacije, naj se zgleda tajnika bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko vzpostavi s 8. člani ali članicami.

Dopis.

Lionkol, Wyo. V premogarski naselbini Lionkol je le malo število Slovencev, toda vsi so gostoljubni in prijazni. Oddaljena je 5 milj severno od Rock Springs, znane velike slov. naselbine. Obdana je od grenkavonjavega pelina in peska, katelega ob času hudega vetra pečlarju v naslednjem nanese skozi male špranje na pohištvo.

V bližini 1 1/2 milje se nahaja lainsko leto dograjeno poslopje in prostor za zrakovplove, imenovano Aeroplane Hangar U. S. Mail Service. Zanimivo in kratkčasno je opazovati te značne predrežnje, kateri plovejo od Salt Lake proti Cheyenne, Wyo., in obratno, oziroma med New Yorkom in Californijo.

Ravno ko to pišem, je prav krasno vreme. Lepo bi bilo, če bi tudi vrtnice in astre uspevale, a žal se samo divji pelin ponosno ozvilja med skalovjem in peskom ter nam vsaj nekoliko dokazuje, da smo že v času evetočje pomladi. Ptice-pevke so tukaj zelo redke.

Semintam se sliši vesela slovenska pesmica, posebno v naselbini Rock Springs v Slovenskem Domu. Čast naprednim rojakom! Tudi pri svatbah ne manjka petja in zabave. Svatbe se vršče precej pogosto. Kolikor mi je znano, je že precejšnje število deklet prišlo iz stare domovine in, kot se čuje, jih še nekaj pride. Želim jim veliko sreče v novi domovini. Kmetovalcem v Greenwoodu, Wis., pa želim rodovitno bodočo leto, da bi pridelali dosti medu in mleka.

Ostane naj vsem v dobrem spominu in tebi, ljubljena žena, naj bo lahka zemlja in v miru počiva!

Zalujoca ostala: Joseph Seidel, soprog. Wilma, hčerka. 137 Noll St., Brooklyn, N. Y.

Razne vesti.

Laški strah pred boljševiki. Vesti v Rizu javljajo, da so nekateri tujei ki stanujejo v hotelu de Londres v Rimu, kjer stanujejo tudi člani ruske trgovinske komisije, naprosili ravnateljstvo hotela, naj odstrani sovjetske zastopnike, da se preprečijo neljubi incidenti, do katerih bi gotovo došlo, ako ostanajo sovjetski zastopniki več časa v hotelu. Listi javljajo dalje, da so oblasti vrnilo ruski trgovinski misiji le 17 kovčkov, in sicer one, v katerih so bile knjige in obleke. Kovčke z dragocenostmi so zadržale kot jamstvo za globo v znesku 20,000 lir, v katero je bila misija obsojena, ker ni pravilno naznanila vsebine kovčkov.

K najvišjemu vrhu. "Geographical Society" in "Alpine Club" iz Londona pripravljata ekspedicio na najvišjo goro na svetu, na Mount Everest v Himalaji. Mount Everest meri 884 (naš ponosni Triglav samo — 2864 m), a najvišja točka, ki je bila doslej dosežena od kneza Abruškega, se nahaja v Karakorumskem pogorju in meri 7380 m.

Doktor B. F. MULLIN. 411 Fourth Ave Pittsburgh, Pa. Prvi in najboljši Doktor Specialist za Slovence. Ima 40 let izkušnje v zdravljenju možganskih bolezni. Zdravi vse možne bolezni uspešno in hitro. K njemu prihajajo Slovenci od blizu in daleč, da jih ozdravi. Če ste tudi vi bolni, idite k njemu, on Vas bo najbolje ozdravil. Pazite, da pridite na pravi naslov.

Ali se vdaja narod sedaj omamljivim sredstvom?

Na to vprašanje odgovarja dr. Carleton Simon z več ali manj odločnim: — Ne, — vendar pa pravi, da je zločinski svet vedno bolj udan narkotikom.

V starih, veselih časih je bilo vprašanje, kaj, če sploh kaj, je dogralo tega ali onega človeka do tega, da se je udajal preobitemu popivanju. Eno izmed velikih vprašanj, katerega je proizvedla prohibicijska postava, pa je, če žene pomanjkanje zažutnega alkohola ljudi od pijače, katere ne morejo dobiti, k omamljivim sredstvom.

Neki izvedence glede tega predmeta, katerega je vprašal list za svet v tem oziru, odgovarja na to vprašanje s splošnim Ne in s pogojnim Da. Komisarja Carletona Simona je treba smatrati za prepričevalno avtoriteto in sicer radi njegovih izkušenj kot načelnik narkotične divizije policijskega departamenta v New Yorku in vsled nadaljnjega dejstva, da je psihiater in kriminolog.

Dr. Simon pravi, da so ga njegova opazovanja privedla do sklepa, da se večina ljudi, vajenih opojnih pijač, ne obrne v smeri proti omamljivim sredstvom vsled pomanjkanja ali redkosti opojnih pijač. Ta stvar je popolnoma resnična, — pravi on, in to je precej presenetljivo, — prav tako glede nezmerne pivcev in celo pijancev, kot glede zmernih pivcev. Na kratko pride največja množina ljudi, katere je lahko imenovati normalne, pod to pravilo, ki pravi, da odsotnost zaželjene pijače ne otvarja poti k omamljivim sredstvom.

Ne normalna skupina, ki posega v to splošnost normalnih ljudi, pa obstoja iz razredov takozvanega nižjega sveta ali "underworld". Ker mu je pijača odvzeta ali ker jo zelo težko dobi, se zločinec posluži evke, s katero si vbrizga pod kožo omamljivo sredstvo. Žepni tat ali vlomilec, sploh ta ali oni zločinec, se hoče ojačiti in utrditi za svoj doživljaj. Preje se je ojačil ter si utrdil svoje živce s par požirki žganja, katerega si je lahko kupil za par centov, a sedaj nima pogosto v svojem žepu pomnožene visoke svote, ki je potrebna za žganje ali brandy. Vsled tega nosi v svojem žepu brizgalko in potreben strup.

Edini član družbe, — kot pravi komisar Simon, — katerega žene osemanjati amendment v zvezni ustavi od pijače k omamljivim sredstvom, je oni, ki je le vsled kontrakta član te človeške družbe, — namreč zločinec.

Dežela je tako srečna kot nesrečna vsled te izjeme. Srečna je raditega, ker žene prohibicija le zločinski svet k uporabi omamljivih sredstev. Nesrečna pa je raditega, ker jih bo zla navada, kakorhitro bo enkrat postala splošna med zločinci, napravila tem bolj drzin in nevarnim. Narkotična sredstva puščajo namreč svojo žrtev čiste duha in neustrašene in končno tudi brez moralnih pomislekov.

Čeprav ni mogoče vseh, ki so udani zlu narkotičnih sredstev, označiti kot zločince, vzbuja vendar dr. Simon presenečenje s svojimi odstotki onih, ki imajo za seboj zločinske rekorde in ki so tudi sužnji narkotičnih sredstev. Število znaša namreč nad 77 odstotkov. — Če je to resnično in nadalje resnično, da pospešuje prohibicija uporabo omamljivih sredstev med zločinci, potem je jasno na prvi pogled, da se bližamo slabim časom glede zločinskega sveta in njegovega delovanja. Razveseljivo pa je obenem izvedeti, da prohibicija ne deluje kot rekrutacijska postaja na zločinski svet, kajti narkotičnih sredstev se poslužujejo le zločinci, ki so se prej posluževali opojnih, močnih pijač.

Vsproti kakovosti pijače, katero se prodaja sedaj, je prišel dr. Simon do prepričanja, da nista bootlegger in prodajalec narkotikov tekmeča, temveč da d-lata roko v roki. Sodelujeta do takega obsega, da je dosti vzroka za domnevanje, da je precej pijače pomešana s narkotičnimi sredstvi.

Neki uslužbenec komisarja je nudil informacijo, da se uporablja vedno žledeno pumpo, kadarkoli se privede kakega pijanca na policijsko postajo. To pa se zgodi vsled domneve, da mora biti nekaj narkotičnih sredstev v pijači, katero je dotični zaužil. Dosedaj pa ni bilo opaziti še nobenega znaka, da bi narkotično sredstvo v žganju dovedlo dotičnega do zauživanja takih narkotičnih sredstev brez primise žganja.

Za enkrat je še prezgodaj izreči sodbo v tem oziru, če je namreč prohibicija pospešila uporabo narkotičnih sredstev v tem oziru. Takega učinka ni še imela, vsaj med boljše stoječimi ljudmi, ki se vedno lahko dobijo, kar hočejo. Revnejši pa so v gotovih slučajih izpostavljeni skušnjavi, da se vsled pomanjkanja pijače udajo zauživanju narkotičnih sredstev.

Kaj hočejo slovenski komunisti?

Kakor po drugih deželah tako tudi pri nas uganjajo ti ljudje komedije in lopovstva, ki ogromno škodujejo delavskemu gibanju sploh in posameznim strokam. Silno neradi slišijo, da se jim kaj očita, ali mi bi bili nepošteni in bi zanemarjali svojo dolžnost, če ne bi zavračali vse ono, kar je delavstvu škodljivo. Ne gre ta boj proti komunističnemu svetovnemu naziranj, ki ima svoj pravec, marveč ta boj gre proti šarlatanom, ki se poslužujejo gesla komunizma in sleparijo z njim proletarijat.

Pri nas na Slovenskem, odkar je izdala vlada, ne vemo zakaj, tisto naredbo proti komunizmu, vrše komunisti agitacijo osebno in sicer glavno s tem, da ovirajo mezdana gibanja in razvoj strokovnih organizacij. Na neki šhod, kjer je hotela strokovna organizacija okrepiti svoje vrste in se razgovoriti o socialnem položaju, so pripeljali ljubljanski Žorga. Simončič in Ostre par pijanih ljudi, ki so na shodu kričali in onemogočili strokovni šhod ter s tem napravili najlepšo uslugo klerikalcem, s katerimi so komunisti v zvezi, kakor dokazuje slučaj stavbinske organizacije in pa blagohotna pisava klerikalnih in drugih meščanskih listov o komunistih. Lahko rečemo, da nikdar še ni delala nobena stranka, tudi ne meščanska, tako v roke reakcije kakor delajo komunisti.

V drugem slučaju je neka organizacija po svojih zaupnikih podpisala mezdno pogodbo. Na shod, na katerem se je imela pogodba sprejeti naznanje, je prišel železničar, ki je nastopil proti zaupnikom in skušal nahujskati delavce proti zaupnikom, s čemur bi bil dosegel dvoje: prvi bi bil razbil organizacijo, drugi bi bil poglal delavstvo v stavko, o kateri usodi je težko prerokovati.

V tem zmislu delajo ti sovražniki delavstva. Delavci naj pa v prvi vrsti sami sodijo, ali je tako delo pravo ali ne. Ni nam treba utemeljevati, zakaj je tako delo zločinsko, ker že precej občutimo težke posledice uničevanja organizacij. Ali eno pa lahko odprto vemo: Strokovne in politične organizacije naj take zavratne pritepenice ne puščajo na shode. Odgovornost za delo v organizaciji nosijo vaši zaupniki, nosite sami člani organizacije, zato je tudi najboljše, če se posvetujete in sklepate sami. Če pa pride v vašo sredo človek, ki vas hoče nahujskati proti vašim zaupnikom, ki vas hoče zavesti k odgovornim dejanjem, pa sam ne prevzame in ne more prevzeti nobene odgovornosti, ta je gotovo vaš sovražnik, ne pa prijatelj.

S tega stališča smo to povedali.

"Naprej".

Yorku potrjujejo izjavo, da je dom Amerikance še vedno lahko njegov grad, njegovo ognjišče, da pa ni več njegova distilerija.

Ne čakajte na svojo srečo, dokler vam jo drugi izročijo na srebnem krožniku.

Cenena sukinja še ne pomenja črnega človeka, a pogosto povzroča, da se človek, ki nosi tako suktnjo, smatra za takega.

Slika nam kaže odkritje spomenika južnoameriškemu osvoboditelju Simonu Bolívaru. V kotu je slika predsednika Hardinga, ki je imel ob tej priliki navdušen govor, v katerem se je posebno zavzemal za vseameriško zvezo.

Britka pisma iz velikih dni.

10. oktobra 1920.

Dragi prijatelj!

Sedim pri oknu majhne sobice v Leonišču, tam zunaj za Sv. Petra cerkvijo, med bolnišnicami, sirotišnicami in hiralnici in Vam pišem te vrstice.

Nedelja je, krasen jesenski dan. Na čisti življenje in šumenje: cestna železnica beži po cesti, vozovi hitijo in drdajo, avtomobili divjajo. Obtiki prahu kipe iznad ceste, pokora in kazen, puzniško oblečeni množici, ki se ali zložno izprehajajo ali hiti v cerkva, iz cerkve, sovražniki vrto in dvorišč, kamor se sipljejo, napadalec, ki jih ni mogoče odbiti, ne se jim ubraniti.

V mestu zvoni, Resno in svečano pojo zvonovi, dasi je njih sedanja pesem le slaboten vzdih, otročje jeeljanje v primeri s pesmijo, ki so jo peli ljubljanski zvonovi pred vojno. Grad nad mestom očrnel od let, umirjen od starosti, se razgleduje z velikimi bleščecimi očmi — naravnost v okna sije sonce — po deželi, po domovini, tja gori po čudoviti gorenski strani, proti kralju Triglavu, proti črncu Grintaven in tja na Koroško kjer bijejo danes tisočeri bitko, za stoletja odločilno, ki pomcnja za severno, najstarejšo panogo našega naroda: biti ali ne biti.

Tudi meni plava duh in hite vse misli čez slikovito gorensko stran tja v drugo mojo domovino, vedno ljubljeno, dasi me ni rodila, pač pa mi je dala krov in kruh, kot more biti ljubljena in rodna mati. Dasi ne telesno navzoč, dasi ne stoječ v bitki — po tolovajem nemškem napadu na poti iz Celovca dne 9. septembra sem več časa ležal v bolnišnici v Slovenem Gradu, pretekli četrtek pa sem se peljal naravnost v Ljubljano, v nadi, da tukaj najpoprej izvem izid plebiscita in ker prvi plebiscitu itak nimam glasovalne pravice, 1. januarja 1919 sem bival ramreč še v Nemški Avstriji, pri Mariji na Zilji ob Beljaku, torej ne v pasu A in ne v pasu B, spet pobiti ali celo ubiti ja se te dni tudi ne bi rad dal na Koroškem, ker s tem ne bi koristil ne domovini in nikomur ne — dasi ne navzoč v bitki telesno, sem z vsem srcem in z vsemi mislimi tam gori pri naših junaških borilih. Upam in se bojim. Trepet morda nemirneje in huje nego oni gori v bitki: Kaj bo? Kako bo? Zmaga? Poraz?

Kako leno lezejo danes ure... Krasno popoldne, prežito v upanju, a tudi v negotovosti in v trpljenju.

Ob velikem in veselim vrišču predmestne mladine se je sredi popoldneva pripeljal po Zaloški

Za "G. N." napisal Ksaver Meško.

cesti mimo Leonišča velik lojstrski kmetški voz, ves slavnostno ovenčan. Ob vozniku je sedel krepek fant v slikoviti narodni noši, držal mogočeno trobojnico, ki se je veličastno vila zdaj čez šarovito skupino na vozu, zdaj daleč tja čez cesto. Na vozu natlačeno polno mladine, štiri dekleta v narodni noši, mlada kakor jutranja zarčaja, lepa kakor roža v najlepšem cvetu, sladka kakor sladkor. Ob divjajo. Obtiki prahu kipe iznad njih fantje istotako v narodnih nošah. Na zadnji prečnici dva policaja ali orožnika v oblekah izza francoske zasedbe, s črnimi bradami kakor je imel Napoleon III., s sabljami ob strani.

Ob Leonišču je voz zavil v gostilno, kjer jih je čaka in jih sprejela vesela godba. Fantje so poskakali na tla, dvignili z voza dekleta, vsi so izginili v kremo. Netrudno je igrala godba, ob plesu se je veselila mladina svoje mladosti, prostosti, brezskrbnosti, zdravja in ljubezni.

Vedno so me zanimale naše narodne noše, ker mi diha iz njih duh stare solidnosti, duh naše pristne ne še po tujih vzorih in tuji vsiljivosti pokvarjene domačnosti. Zanimale so me vsak čas prireditve z narodnimi nošami. Zdi se mi tudi, da nisem nidar zavidal mladini roštenega razvedrila, niadostne veselosti; ne se srdil, če mladina ni mislila in čutila vedno kakor mi ljudje v zrelejših letih, možje mnogih izkustev, mnogih razočaranj in ne maledga trpljenja.

A danes — resnično, danes me je to bučno veselje zaskelo v srce. Rekel sem si: 'Saj ti mladi ljudje ne vedo, kaj se godi po svetu. Ne vedo, da bo morda te ure, kar jih oni preveselejšajo in zaplešejo, odrezana od našega itak že slabotnega narodnega drevesa veje, ki bo morala v najkrajšem času žalostno usehniti... A kaj jim smem očitati, tem veselim mladim ljudem? Tako daleč je od njih Koroško, kako jih naj bolji? Kako morem zahtevati od njih brezskrbnih sre, da se naj skrbje za mojo mater? In bi ji li mogli pomagati z vsjo svojo skrbjo?'

Vse to sem si govoril, pa sem bil vendar neskončno potr, žalosten do smrti. Kako se more veseliti človek, če se njegov brat, njegova sestra bavi s smrtjo?

11. oktobra.

Ves dan od vlade nikakih sporočil. Skrbri me to, kakor gora mi lega na srce. Če bi imeli za nas ugodna sporočila, čemu bi jih zadrževali? Strah me je.

Neprestano vozijo danes mrdpredmestne mladine se je sredi popoldneva pripeljal po Zaloški

sti, priprosti krsti. Resno in molče so ga spremljali tovariši na zadnji poti. Popoldne je peljali zvošček na kolenih, najbrž mati maledga mlilca; ženi naproti dekljakih dvanjast let, in še manjši fantič; menda bratec in sestrica. Okoli štirih spet pogreb.

Kaj je toliko sprevodov danes? Ali me naj opomni, da so večkrat pokopali onstran Karavank mojo drugo mater? Kako me naj ne muči bol, kako me naj ne bo strah? Zvečer sem blodil samecat po ulicah, s težkim pričakovanjem, z velikim nemirno v sreč.

Vse živo po ulicah. Na ovenčanih avtomobilih se vračajo s Koroških Sokoli in Orli. Ljudstvo jih burno pozdravlja. Slovesni sprevodi po mestu, radostni vzkliki: "Živela osvobojena Koroška!"

Stojim nem ob strani, v temnem kotu. Iz sreča rad bi zaklicel tudi jaz, ki mi je Koroška stokrat več nego vsem tem, ki jo sicer tudi ljubijo, ki so v svoji navdušenosti in svojem idealizmu pohitelni gor, šli v nevarnosti, morebiti celo v smrt — iz sreča bi zalival tudi jaz: "Živela osvobojena Koroška!"

Pa ni glasu iz ust... Ob strani stojim, žalosten, z velikim strahom v srce... Ležim brez sna na postelji, in me je strah. Strah, da sledi jutri današnjemu veselju množic žalost. Strah, da se vzkliki radosti: "Živela osvobojena Koroška!" prevrežejo v vzklিকে bolesti: "Gorje še huje zasluženi Koroški!"

Vsega me je strah: da izgubimo to našo živno zemljo, poleg Gorenske najlepši kos naše domovine, in tiste dobre, le po tuji zlobi zapeljane, zmedene, deloma celo pokvarjene ljudi, ki pa bi iz njih lahko dobili z modro vgojbo najboljše duše; strah, da jih dozbimo, pa jih potopimo v vinu in pivu, ki sta tekla pred plebiscitno v potokih, da zastrupimo v njih še tisto dobro, kar navzlic vsemu mnogoletnemu zavdajanju še živi v njih, zastrupimo z brezmišelnim, kriviciljnim našim veseljenjem in plesanjem. Strah me je. Vstanem, stópim k oknu. Gori z grada strmi neizogibno svetla luč čez deželo, tja gori proti koroškim goram. Kaj gleda, kaj vidi? Ali našo radost in je zato tako bleščéče? Našo propast in naše gorje — in je zato tako prestrašeno, vse onemle od groze?

12. oktobra.

Ni mi dalo miru doma. Navsezgodaj sem šel v mesto.

Mala ententa še vedno životvari.

Iz Budimpešte poročajo, da so se pogajanja med zastopniki Ogrske, Rumunske in Poljske končale že s koncem februarja. Predsedoval je zastopnik zveznikov, dogovorili so se pa: 1. Da se Ogrska obveže dati 300.000 mož na razpolago, da "brani" Peljsko ali Rumunijo, če jo napadejo boljševiki. 2. Ententa bo zalagala Ogrsko z živim in orožjem, v slučaju pa, da bo prišla ta armada v poštev in se bo tudi odzvala na tugi, bo napravila ententa potrebne korake, da se reši vprašanje ziskarpatske Rusije in zapadne Ogrske po želji madžarskih nacionalistov.

Nemška vseučilišča v kritičnem stanju.

Monarhistična reakcija je še vedno živa med vseučiliškimi dijaštvom, a duh resničnega republikanstva raste vendar. — Število dijakov se je izvanredno povečalo.

Da se oeni izpremembo duha, ki se je pričela sedaj pojavljati tced nemško mladino, mlado inteligenco glede njene resnične vrednosti z ozirom na civilizacijo, se mora človek najprvo spomniti nekaj rauhov vojne propagande. Treba se je spomniti, da je bila v večjem obsegu kot katerakoli druga dežela Nemčija, ki je pričela z vojno, to, kar so jo napravila njena vseučilišča.

Na vsakem polju, od praktične znanosti pa do filozofije, zgodovine in splošne kulture je vsak načrt višji vzgoje soglašal z zahtevami in ambicijami cesarske vlade, ki se je zanašala skoro izključno na vseučilišča, da ji dobavljajo vsako leto gotovo število rekrutov, ki so morali biti popolnoma prepričani s pruskimi idejami o državnstvu.

Mladina, vzgojena v teh šolah od profesorjev, ki so bili večinoma v prvi vrsti Nemci in pol in šele v drugi vrsti vzgojitelji, je bila le malo prizadeta od socialističnih, demokratičnih ali celo liberalnih teorij in dokler so ostala vseučilišča varna pred demokracijo, se je bilo cesarski vladi le malo bati pred narastkom ljudskega razpoloženja v tej smeri.

Sedaj, ko je stari sistem, v katerem je nemško vseučilišče igralo tako važno vlogo, omajan, je treba vogelni kamen, ki leži na tleh, zopet vzidati v poslopje nemške države. Monarhiji je sledila republika, prav tako slaba in negotova kot je prosvitljena. Med polomijo starega režima ter vislicami novega, stoji nemško vseučilišče. Sedaj gre skozi prehodno dobo, ki je tembolj kritična vsled prenapolnjenja ter pomanjkanja priprav ter denarnih sredstev.

Na nemških vseučiliščih ter tehničnih visokih šolah je sedaj vpisanih približno 120.000 dijakov, kar pomenja povečanje za petdeset odstotkov v primeru pred vojno. To je pripisovati dejstvu, da so sedaj ženske pripuščene v vse službe in da je na tisoče mladih ljudi pričelo študirati za civilne poklice, ki bi drugače vstopili v nemško armado in mornarico, ki pa vsled razoroženja ničesar več ne nudi.

Hrepenenje nemške mladine po izobrazbi je sicer občudovanja vredno, a vsproti pogojev mirovne pogodbe in znižanega standarda življenjskega vprašanja v Nemčiji, bi bilo bolj naravno, če bi število vseučiliških dijakov v Nemčiji padlo za petdeset odstotkov, namesto da je naraslo.

Jasno je, da bo v doglednem času od tega tudi prišlo, a žalibog, pa stroške revnejših slojev, ki so brez izjeme bolj demokratični kot pa bogatejši. Naravnost skrivnost je, kako se preživlja večina teh dijakov v sedanjem času.

Soglasno s statistikami, katere se je zbralo v zadnjem času, se nahaja le približno tretjina nemških dijakov v posesti letnih dohodkov 3600 mark, kar pomenja le polovico eksistenčnega minimuma. Take informacije in statistike so ponavadi vse prej kot zanesljive, a poročevalec je obiskal vsa glavna nemška vseučiliška mesta ter prišel do prepričanja, da poročila niso pretjana.

Številni dijaki nosijo naprimer še vedno uniforme ter armadne suknje, v katerih so se borili pred tremi leti, ker si ne morejo kupiti civilne obleke ter je tudi ne bodo mogli, ko bo vojaška raztrgana. Dijaki prevzamejo vse mogoče službe in utka dijakinja, ki bo v kratkem promovirana doktorjem medicine, dela kot hišna v neki hiši.

Da se odpomore temu položaju, se je ustanovilo leta 1919 novo dijaško društvo na demokratičnih principih. To je organizacija, ki bo imela še velik upliv v rekonstrukciji nemške države. Imenuje se Deutsche Studentenschaft ter je nepolitična in nestranskarška. V teku osemanjstih mesecev obstoja se je že večina nemškega dijaštva pridružila tej organizaciji.

Ta organizacija se bori v prvi vrsti proti takozvanemu buršaštvu, ki je preje cvetelo med nemškim dijaštvom ter kazalo svoteza duha v dvojobih, popivanjih ter praznih burkah, ki so še kaj slabše prilgale mladini, hrepeneci po vzgoji, ki pa so bile kot voda na mahu reakcijske politike in ambicij cesarske stranke.

Vse to je sedaj izginilo, a treba bo še dosti naporov, predno bo premško dijaštvo popolnoma v taborn demokracije. Srečal sem na ulici prijatelja, vseučilišnega profesorja, čigar žena je bila Korošica. Vem, da pozna Koroško, da ljubi to krasno, nesrečno deželo.

Vprašal sem ga, ali je izvedel kaj določnejšega, in kako da sodi on.

Nemirno si je gladil brado, resno je odgovoril:

"Listi pišejo, da bomo protestirali proti goljufijam in nasilju. Ako pri nas govore, da bomo protestirali, vemo, da je vse izgubljeno, izgubljeno morda za vekomaj."

Molče sem se vrnil domov.

12. oktobra, zvečer.

Ni več dvoma: Za Primorjem Koroška...

Izpolnilo se je, kar se je izpolniti moralo. Zgodilo se je, češar smo se bali in kar smo morali po delovanju, ki smo mu bili v Krotanu priča, pričakovati. Rodili so svoj sad: korporalstvo in švadronerstvo, pijačenje in ples.

12. oktobra. Ni mi dalo miru doma. Navsezgodaj sem šel v mesto.

LUCKY STRIKE cigarette

It's toasted

L. T. Meade

Nemška vseučilišča v kritičnem stanju.

Monarhistična reakcija je še vedno živa med vseučiliškimi dijaštvom, a duh resničnega republikanstva raste vendar. — Število dijakov se je izvanredno povečalo.

Da se oeni izpremembo duha, ki se je pričela sedaj pojavljati tced nemško mladino, mlado inteligenco glede njene resnične vrednosti z ozirom na civilizacijo, se mora človek najprvo spomniti nekaj rauhov vojne propagande. Treba se je spomniti, da je bila v večjem obsegu kot katerakoli druga dežela Nemčija, ki je pričela z vojno, to, kar so jo napravila njena vseučilišča.

Na vsakem polju, od praktične znanosti pa do filozofije, zgodovine in splošne kulture je vsak načrt višji vzgoje soglašal z zahtevami in ambicijami cesarske vlade, ki se je zanašala skoro izključno na vseučilišča, da ji dobavljajo vsako leto gotovo število rekrutov, ki so morali biti popolnoma prepričani s pruskimi idejami o državnstvu.

Mladina, vzgojena v teh šolah od profesorjev, ki so bili večinoma v prvi vrsti Nemci in pol in šele v drugi vrsti vzgojitelji, je bila le malo prizadeta od socialističnih, demokratičnih ali celo liberalnih teorij in dokler so ostala vseučilišča varna pred demokracijo, se je bilo cesarski vladi le malo bati pred narastkom ljudskega razpoloženja v tej smeri.

Sedaj, ko je stari sistem, v katerem je nemško vseučilišče igralo tako važno vlogo, omajan, je treba vogelni kamen, ki leži na tleh, zopet vzidati v poslopje nemške države. Monarhiji je sledila republika, prav tako slaba in negotova kot je prosvitljena. Med polomijo starega režima ter vislicami novega, stoji nemško vseučilišče. Sedaj gre skozi prehodno dobo, ki je tembolj kritična vsled prenapolnjenja ter pomanjkanja priprav ter denarnih sredstev.

Na nemških vseučiliščih ter tehničnih visokih šolah je sedaj vpisanih približno 120.000 dijakov, kar pomenja povečanje za petdeset odstotkov v primeru pred vojno. To je pripisovati dejstvu, da so sedaj ženske pripuščene v vse službe in da je na tisoče mladih ljudi pričelo študirati za civilne poklice, ki bi drugače vstopili v nemško armado in mornarico, ki pa vsled razoroženja ničesar več ne nudi.

Hrepenenje nemške mladine po izobrazbi je sicer občudovanja vredno, a vsproti pogojev mirovne pogodbe in znižanega standarda življenjskega vprašanja v Nemčiji, bi bilo bolj naravno, če bi število vseučiliških dijakov v Nemčiji padlo za petdeset odstotkov, namesto da je naraslo.

Jasno je, da bo v doglednem času od tega tudi prišlo, a žalibog, pa stroške revnejših slojev, ki so brez izjeme bolj demokratični kot pa bogatejši. Naravnost skrivnost je, kako se preživlja večina teh dijakov v sedanjem času.

Soglasno s statistikami, katere se je zbralo v zadnjem času, se nahaja le približno tretjina nemških dijakov v posesti letnih dohodkov 3600 mark, kar pomenja le polovico eksistenčnega minimuma. Take informacije in statistike so ponavadi vse prej kot zanesljive, a poročevalec je obiskal vsa glavna nemška vseučiliška mesta ter prišel do prepričanja, da poročila niso pretjana.

Številni dijaki nosijo naprimer še vedno uniforme ter armadne suknje, v katerih so se borili pred tremi leti, ker si ne morejo kupiti civilne obleke ter je tudi ne bodo mogli, ko bo vojaška raztrgana. Dijaki prevzamejo vse mogoče službe in utka dijakinja, ki bo v kratkem promovirana doktorjem medicine, dela kot hišna v neki hiši.

Da se odpomore temu položaju, se je ustanovilo leta 1919 novo dijaško društvo na demokratičnih principih. To je organizacija, ki bo imela še velik upliv v rekonstrukciji nemške države. Imenuje se Deutsche Studentenschaft ter je nepolitična in nestranskarška. V teku osemanjstih mesecev obstoja se je že večina nemškega dijaštva pridružila tej organizaciji.

Ta organizacija se bori v prvi vrsti proti takozvanemu buršaštvu, ki je preje cvetelo med nemškim dijaštvom ter kazalo svoteza duha v dvojobih, popivanjih ter praznih burkah, ki so še kaj slabše prilgale mladini, hrepeneci po vzgoji, ki pa so bile kot voda na mahu reakcijske politike in ambicij cesarske stranke.

Vse to je sedaj izginilo, a treba bo še dosti naporov, predno bo premško dijaštvo popolnoma v taborn demokracije. Srečal sem na ulici prijatelja, vseučilišnega profesorja, čigar žena je bila Korošica. Vem, da pozna Koroško, da ljubi to krasno, nesrečno deželo.

Vprašal sem ga, ali je izvedel kaj določnejšega, in kako da sodi on.

Nemirno si je gladil brado, resno je odgovoril:

"Listi pišejo, da bomo protestirali proti goljufijam in nasilju. Ako pri nas govore, da bomo protestirali, vemo, da je vse izgubljeno, izgubljeno morda za vekomaj."

Molče sem se vrnil domov.

12. oktobra, zvečer.

Ni več dvoma: Za Primorjem Koroška...

Izpolnilo se je, kar se je izpolniti moralo. Zgodilo se je, češar smo se bali in kar smo morali po delovanju, ki smo mu bili v Krotanu priča, pričakovati. Rodili so svoj sad: korporalstvo in švadronerstvo, pijačenje in ples.

12. oktobra. Ni mi dalo miru doma. Navsezgodaj sem šel v mesto.

Boljševiki so glasom poročil iz Tiflisa zasedli Kutais, zadnje oporišče gruzijske vlade.

Priljubljen atentat na Primorce.

Iz primorskih krogov pišejo: Te dni so iz Beograda poročali, da je odpoval v Rim italijanski delegat g. Scarpa, ki bo poročal svoji vladi o ugodnih rezultatih svojih razgovorov z našimi trgovskimi, industrijskimi in finančnimi krogi. Badi verjamemo, da so ti rezultati ugodni za Italijo, ker so brezdvomno le izraz posameznih več ali manj interesiranih krogov, katerim ni za splošen blagor naše celokupne domovine. O teh krogih bomo povedali svojo besedo ob drugi priložnosti. Pa tudi o načinu teh razgovorov bo treba informirati našo javnost.

Italijanski atentat na našo gospodarsko samostojnost je torej pripravljen. In mi? Zdi se, da se naši merodajni faktorji ne zavedajo svoje velike odgovornosti napram narodu in državi. Naše časopisje pričbuje razne več ali manj uradne novice o trgovskih pogajanjih z Italijo, sicer pa molči kakor svetopisemski pravičnik. Naši gospodarski strokovnjaki, ki so precej gostobesedni, kadar gre za njihove ožje interese, imajo zaprte oči in zamašena nšesa ali pa ne vidijo čez vsaki zvonik in ne slišijo italijanskih združenj na račun naše gospodarske svobode in našega narodnega bogastva. Ali naj res ponudimo prijateljski Italiji še drugo stran našega obraza potem, ko smo dobili v Rapalu že pošteno zašušnico?

Iz naših izjavanj o težkih in nevarnih posledicah na slepo sklenjene trgovske pogodbe z Italijo, ne sledi, da ne bi smeli sklepati trgovskih pogodb s sosedno Italijo. Kot evropska država hočemo vzpostaviti dobre trgovske in industrijske zveze z vsemi državami in vsemi našimi sosedi. Toda od Italije zahtevamo lojalnost in iskrenost v pravem pomenu besede. Ne one italijanske lojalnosti, ki jo dobro poznamo, ampak pravo in iskreno lojalnost, katere se morajo Italijani šele naučiti. Mi zahtevamo, da se ta lojalnost izraža v dejstvih in ne le v praznih besedah. Predvsem moramo prenehati sistematično preganjanje našega elementa, ki je del našega naroda. Italija mora smatrati naše ljudi, ki jih je dobila po rapalski pogodbi, kot enakopravne državljane z vsemi pravicami in dolžnostmi. Te pravice ne smejo ostati samo na papirju. Prenehati mora sodelovanje italijanske vlade in italijanskih državnih organov s fašisti. Za to sodelovanje imamo dokaz. Najbolji dokaz pa bomo imeli ob priložnosti političnih volitev v italijanski parlament, ko nad 500.000 Jugoslovancev v Italiji ne bo dobilo najbrž niti enega zastopnika v parlamentu. — Za to bodo poskrbeli vlada in fašisti s potvornimi listinami, zaletljivim postopanjem, terorjem, aretacijami in ubijanjem. Fašisti bodo s pomočjo vlade preprečili glasovanje naših ljudi, ali pa bodo eventuelno izvoljene poslance pravosodno odstranili. Kdor je živel v Primorju v času najhujšega italijanskega terorja, ta ve, da to ni pretirano. To niso prazne fraze, ampak sklepi tajne fašistske konference ob priložnosti njihovega kongresa v Trstu, ki se je vršil pred par dnevi.

Ako kljub temu sklenemo ožjo zvezo z Italijo, se bo neohodno zgodilo, da bo nekoga lepega dne izginila na Adriji "čočotska bratčera", drugi dan bo uničena poslovna zgradba italijanskega podjetja v našem področju, potem bo ubit kak poseben prozren Italijan itd. Kri ni voda! Italija ne bo mogla pozvati naše vlade na odgovornost, ker Italija same odklanja odgovornost za nečloveška dejanja italijanskih fašistov, čeprav je očitno, da je italijanska vlada sokriva fašistovskih zločinov. Fašiste sta ustvarila Gjolitti in italijanska vlada. Mar ni znan odgovor Gjolittija in Salate na pritožbe naše tržaške deputacije, ki se je v Rimu pritožila zaradi brezpravnega stanja Jugoslovancev pod Italijo? Odgovor se je glasil: — Vlade ne morejo ničesar storiti. Smo v popolni anarhiji. Če se pomisli, da je vlada v neposredni zvezi s fašisti iz da tajniki fašistovskih organizacij stalno in osebno referirajo civilnim komisarjem o svojem delovanju, tedaj je ta hibavščina italijanske vlade naravnost presenetljiva. Jasno je kot beli dan, da so pri takih razmerah prijateljski odnošaji nemogoči.

Toda tudi v slučaju, da se razmere v zasedenem ozemlju izpremenijo, so prijateljski in iskreni odnošaji med nami in Italijo tako dolgo nemogoči, dokler se ne revidira rapalska pogodba, po kateri je dobila Italija napram naši državi tak geografski in strateški položaj, ki se nikakor ne krije z etničnim položajem. Poleg tega pa je Italija dosedaj dokazala, da ni zmožna postopati pravično z drugimi narodnostmi v svojih mejah.

Vse kaže, da namerava Italija v svoji politiki slediti bivši Avstro-Ogrski napram bivši kraljevini Srbiji. I Italija naj si zapomni, da je morala Avstrija svojo politiko drago plačati in da je njena politika le pospešila ono, kar je moralo priti in kar čaka tudi Italijo, pa če bi bila na njeni strani magari Nemčija! Zgodovine in evolucije ni mogoče ustaviti.

Končno pa je tudi jasno in samo po sebi nmljivo, da moramo pri pogajanjih z Italijo storiti vse, da kolikor mogoče največ koristimo svojim bratom v zasedenem ozemlju. Italijanska vlada jim mora povrniti škodo ter jim zagotoviti svoboden nacionalni razvoj. To moramo storiti, čeprav vemo, da bo Italija kljub pogodbam s svojim sistemom prevrnila nas in svet. Tudi je jasno, da mora biti trgovska pogodba za selej samo svetožična, ker kot nova država nimamo še nobenih izkušenj glede odnošajev s prijateljsko Italijo. V praksi bomo šele videli, v koliko in kako smemo sklepati zveze z Italijo.

Preobrat sovjetske evropske politike.

Lenin je torej vendarle končno prišel do spoznanja, da se komunistični gospodarski program ne da izvesti v celoti, v enem oziru so ga pa razmere celo prisilile, da prelomi eno iz pglavitnih načel komunizma. Sicer imamo o kongresu ruske komunistične stranke, ki se je vršil v Mosvi in kjer je Lenin napovedal preobrat v sovjetski gospodarski politiki, dozdaj samo čisto splošne podatke; vendar pa se dajo iz njih glavne smernice dosti dobro posneti.

Predvsem je Lenin zdaj popolnoma pristal na to, da bodi kmet v gotovih mejah dejanski lastnik svoje zemlje, sveda se bo slejko-prej gledalo na to, da se ne razvije velika posest. Davki, ki se deloma že od leta 1917 dalje niso več plačevali in so se polagoma nadomestili z revizijami, ki so postale največja nadloga, se bodo odslej plačevali in se torej uvede nekaka desetina, kar je skrajno zanimivo. Cstale pridelke bo kmet smel svobodno prodajati. Enako namerava sovjetska vlada odslej podpreti malo brt, ki naj ostane v rokah zasebnega podjetništva. To je gotovo zelo zdrav preobrat v korist kmeta in rokodelca, ki tvorita gotovo malo manj kot 80 odstotkov ruskega prebivalstva.

Lenin pa gre še delj. Z ozirom na veliki upadke ruske produkcije, katero je on na omenjenem kongresu utemeljeval zlasti s premo-govno, oziroma kurilno krizo, je treba, da se ruska industrija sploh dvigne, kar seveda ni mogoče drugače, kakor da se pritegne inozemski kapital. V tem smislu se je sklenila trgovinska pogodba z Anglijo, se pripravila dogovor z Italijo, na katerega je grof Sforza principi-jelno že pristal in se je uvedla akcija za vpostavitve trgovinskih odnošajev z Združenimi državami. Ker taki odnošaji niso mogoči, ne da bi se trgovina v Rusiji sploh vsaj deloma postavila zopet na prejšnjo podlago, je jasno, da se bo sovjetska gospodarska politika moralz od-slej prilagoditi principom gospodarskega obrata na zapadu. Lenin misli, da bo ta preobrat dovršen približno v teku enega desetletja.

Enake vesti je prinesel iz Moskve Ransom, delegat angleške vlade, ki se je z Leninom dogovarjal glede podrobnosti, kako oživoto-riti trgovske zveze med Anglijo in Rusijo. Ransom napoveduje, da postane Rusija država malih posestnikov, da se ustanovi gospodarski urad pod vodstvom Krasina, ki bo ta proces vodil.

NAJKRASNEJŠA PARIŠKA PLESALKA.

V Ameriko je prišla iz Pariza Mlle. Evelyn Veley, ki si je pridobila v Evropi kot plesalka velik sloves. Posebno jo občuduje špan-ski kralj Alfonso, pred katerim je plesala "shimmy". No, kralji so večkrat z malim zadovoljni.

Zadeva Brophy oporoke.

Resničen doživljaj znanega detektiva. — A. S. Hall.

Ležeče v sručen skalnatih gora, je našli in coronerjeva porota je več kot eno miljo nad morsko gladino in v posesti idealnih klima-tičnih razmer, je mesto Radio Springs splošno znano kot izvr-stno hivališče za jetične. Bilo je povsem naravno, da si je Maks Brophy, bogat rusko-židovski im-porter v New Yorku, izbral Radio Springs kot mesto, kamor je od-vedel svojo ženo Rebeke, ki je zbolela na jetiki in katero so po-slali njeni zdravniki v gore. V zvezi s tem sklepom ter nato sle-dečim obiskom dvojice v Radio Springs je čudna povest o neki skrivnostni smrti, zagonetni opo-robki, številnih kovarstvih semina-tja ter o končnem porazu zarotni-kov. Povest, kot mi jo je povedal Charles Ranjer, sedaj prvi detek-tiv enega največjih železniških si-STEMOV v Združenih državah, je naslednja:

Mrs. Rachel Steinberg je bila mati Mrs. Rebeke Brophy. Rebeka je imela dva brata, Rubena in Si-mona. Ruben je bil poročen, a Si-mon je ostal samec. Mrs. Stein-berg je bila lastnica številnih hiš in drugih posesti v New Yorku ter je živela skupaj s svojo poro-čeno hčerko in Maksom Brophy-jem v eni izmed apartment hiš, ki so bile njena last in sicer v pe-tem nadstropju.

Neke spomladi je dobila Rebe-ka od svojih zdravnikov nasvet, naj se poda v gore. Vслед tega sta njen mož in njena mati napravila potrebne načrte, da jo odvedeta v Radio Springs in kmalu potem so Mrs. Steinberg, njena hči ter M. Brophy v resnici odpovali v Ra-dio Springs. Rebeke so odvedli v neki sanatorij, ki preskrbeli špeci-jeljiste ter posebne strežnice ter dali stroga povelja, da se je ne sme motiti in prav posebno ne vzemirjati. Ko so bile vse te po-drobnosti uredavane, sta se Mrs. Steinberg in njen zet vrnila v New York, kjer je šla stara ženica stan-ovati k sinu Rubenu in njegovi ženi. Brophy se je nato vrnil v Radio Springs v namenu, da bo v bližini svoje žene. Popoldne je počivala in spala, zvečer pa jo je zopet obiskal.

Nekako tri tedne potem, ko se je Mr. Brophy vrnil v Radio Springs iz New Yorka, je dobil brzojavko, ki ga je obveščala, da je izvršila Mrs. Steinberg, nje-gova tačča, samomor. Ker se je zavedal resnega stanja, v katerem se je nahajala njegova žena, ji ni sporočil te presenetljive novice, temveč jo enostavno obvestil, da je njena mati umrla in da bo od-potoval v New York, da odredi vse potrebno za pogreb.

Kakorhitro je bil v New Yorku je Mr. Brophy izvedel, da so trup-je izvršila Mrs. Steinberg, nje-gove žene pobrali s kamenitih tal pod enim izmed njenega a-partmenta. Bila je mrtva, ko so

— Sledite jima v London, če treba, — je rekel, — a ne izpus-tite ju izpred oči. Iznajdite, za-kaj sta prišla sem in kaj namera-vata storiti. Poročajte tako pogos-to kot le morete in zahtevajte to-liko denarja kot ga potrebujete. Ne varčujte z denarjem, samo da izveste, kaj imata v mislih.

Naslednjega dne sem izvedel, da je trojica, Ruben, njegova že-na in Simon, nameravala oditi v Dacotte, precej veliko mesto, ne-kako 25 milj severo od Radio Springs. Vслед tega sem se pripra-vil, da jim sledim. Ko so vstopili v vlak, sem šel z njimi v Pulman voz.

Kot sem zapazil, je nosil Ruben v zunanem žepu svoje časopis-časpis in kakorhitro so vsi trije se-deli, je potegnil ta časopis iz že-pa in vsi trije so se zelo zanimali za neki članek v tem časopisu. — Skušal sem izmajti, kaj vsebuje ta članek, a govorili so o njem v svojem domačem jeziku, katerega nisem razumel. Vслед tega sem šel naprej ter del prodajalen listov na vlak dolar, da gre skozi Pul-man voz ter ugotovi ime in da-tum dotičnega lista. Pozneje mi je sporočil, da je bil to neki mi-nyorski list ter mi povedal tudi da-tum in stran, na kateri je bil do-tični članek. Ko sem prišel v Da-cotte, sem kupil kopijo lista ter našel, da je vseboval članek po-ročilo o tragici smrti njih mate-re.

V Dacotte sem jim sledil do naj-večjega hotela, kjer so se nastani-li. Vrata vzpenjače so se komaj zaprla za njimi, ko sem že pogle-dal številko njih sobe v registru. Nato pa sem poiskal managerja ter mu povedal, kaj da hočem. — Ko je bila ta zadeva rešena, sem odšel k enemu svojih starih tova-rišev, George Boworthu, ki je bil takrat uslužben pri neki privatni agenciji v Dacotte. Preskrbel sem si tudi diktograf ter stenografa, po imenu Morris Marlowe. Ko sem bil na ta način pripravljen za ak-cijo, smo odšli nazaj v hotel ter se nastanili poleg sobe, katero je manager pripravil za nas, — tik poleg sob, katere je najela troji-ca.

(Konec prihodnjič.)

Raznoterosti

Mednarodna konferenca proti tu-berkulozi se bo vršila 26.—28. julija v Lon-donu. Konferenco je sklicalo Na-rodno angleško društvo proti tu-berkulozi in je že dosti državi in tczadevnih društev naznačilo svo-je odposlance.

Čehoslovaška vlada

je prepovedala grofu Karolyju, bivšemu predsedniku 'republike' Madžarske, vstop na čehoslova-ško ozemlje. — Revež nima kam, da bi položil trudno glavo. V Ita-liji ga nočejo, v Avstriji ga no-čejo, na Češkem ga nočejo, sploh nikjer ga nočejo, doma na Ma-džarskem pa še celo ne. Da, da, saj smo vedno pravili, da niso edi-no kralji nejnresrečnejši ljudje na svetu.

Nova slika Lukrezie Borgie naj-dena.

V cerkvi sv. Jurija v Ferrari so odkrili novo sliko Lukrezie Bor-gie. Je to sreben rez, predstav-ljajoč slavno ženo ki žrtvuje svo-jeje sinka Ercole svetemu Aure-liju, ki pa blagoslovljaje za otro-ku polaga na glavo roko.

Novo odkrito delo slavnega prirodoslovca Linneja.

Stockholmski poznavatelj Lin-neja Feliks Bryk, ki je že pred dvema leti odkril Linnejevo spominsko knjigo (izdano od šved-skega Linnejevega zavoda v Stockholmu leta 1919) je našel doslej neznanu delo velikega prirodoslovca. Je to odkritje rastline "Erucarium orrus". Delec je iz-dal po rokopisu, ki ga je imela kraljica Ludvika Ulrika, Feliks Bryk v Stuttgartu.

LELOVANJE AMER. RDEČEGA KRIŽA V ČRNIGORI.

Col. W. B. Jackson je bil ime-novan ravnateljem celokupne po-možne akcije Ameriškega Rdečega križa v Črnigori in Albaniji. V zmislu poverilnega pisma na-mestnika evropskega komisarja Ameriškega Rdečega križa, dr. Kendall Emerson, v Parizu, se je na opozorjavi z vladnimi ob-lastmi v teh državah in vedno izvrševali dolžnosti v sodelovanju z

Na Balkanu.

Revizija sevsreke mirovne pogodbe je gotova stvar. V tem ozi-ru so došla zanesljiva poročila iz Londona in Pariza. Zaraditega vla-da v vseh turških krogih velika zadovoljnost, ker se računa s tem, da pripade del Trakije Turški in da postane Smirna svobodno mesto v najslabšem slučaju pa dobi Trakija avtonomijo. Tudi Bolgari iz-ražajo svojo zadovoljnost, da so se zavezniki odločili revidirati sev-reski mir. Nadejajo se, da dobi Bolgarija pri reviziji svobodni izhod na Egejsko, ali kakor oni pravijo, Belo morje, ter da se jim prisodi pristanišče Dedeagač. Ob koncu koucev pa bi se zadovoljili z ayto-nomijo trakijske obali, kar jim je še vedno ljubeše. kakor da imajo na jugu in vzhodu za sosedo Grško, katere bi jim za večne čase zapira-la pot k Južnemu morju. Grško prebivalstvo, ki je v Carigradu in na vsej trakijski obali dokaj številno, je zaradi napovedane revizije sev-reske pogodbe, kakor je razumljivo, skrajno ogorčeno. To ogorčenje se obrača v prvi vrsti proti Turkom, ki so s svojo spretno politiko znali pridobiti antantno za svoje načrte. Razmerje med turškim in gr-škimi življenj v Carigradu še preje ni bilo baš idealno, sedaj pa se je rapetost še podvojila, in neprestano prihaja med Grki in Turki do krvavih incidentov.

Kakor je znano, je Carigrad sedež ekumenskega patrijarha. — Patrijarhat je središče grškega narodnega gibanja. Tu se stekajo vse niti, ki merijo na to, da bi na vsej egejski in maloazijski obali zavladovala Grška. Grški načrti so bili že blizu svojega uresničenja v času, ko je imel v Atenah vladno krmilo v rokah Venizelos. Ko pa je v Atenah nastal prevret in se vrnil na prestol euntični omraženi kralj Konstantin, so vsi ti visokoleteči načrti padli v vodo. V carigradskih grških krogih so se zavedali, da pomenja povratek kralja Konstantina na prestol za grško narodno stvar pravcato katastrofo, zato so pričeli z neizprosno propagando in agitacijo proti Konstantinu, računajoč s tem, da jim bo edino na ta način uspelo preprečiti revizijo sevsreke mirovne pogodbe, ki je na široko odprla vrata vsem grškim narodnim aspiracijam. Toda njihovi napor, da bi dokazali, da grški narod ni identičen s kraljem Konstantinom, niso imeli uspeha. — Revizija sevsreke pogodbe je pred durmi. Zato vlada v vseh grških krogih potrptost, pobitost, ogorčenje. Tudi v Fanarju (na patrijarha-tu) so prišli docela iz ravnotežja. Zato resno razmišljajo o tem, da bi se ekumenski patrijarh izselil iz Carigrada v kraj, kjer bi bil popolnoma neodvisen in kjer bi ne bil več v nobenih stikih s turško vla-do, kateri pripisuje zjavno krivdo za grško nesrečo. V tem oziru prihaja baje resno v poštev mestec Rodosto ob Marmarskem mor-ju. Tu bi naj bil v bodoče sedež grškega patrijarha.

Pravijo, da bi se bil ta načrt že izvršil, ako bi ne obstojala še zadnja nada, da se ob koncu koneca vendarle posreči preprečiti revizijo mirovne pogodbe. Nacijonalni Grki, njim na čelu patrijarh sam, stavijo vse svoje nade na Venizelosa. Zadržuje se, da je poslal Venizelos lastnorčno pismo kralju Konstantinu, v katerem ga opo-zarja na nevarnost, ki grozi helenski stvari ter ga poziva in roti, naj se odpove v interesu narodnih aspiracij prestolu na korist prestolo-rasledniku Georgiju. V tem slučaju je Venizelos pripravil položiti na oltar osebno žrtav, da se za vedno odpoveduje političnemu de-lovanju in da se nikdar več ne vrne v domovino.

Ali bo ta Venizelosa akcija, s katero je v sporazumu tudi eku-menski patrijarh, imel uspeh? Ni se nadejati! Grki so svojo igro v Orijentu definitivno izgubili. Bili so na skoku, da osnujejo novo bi-zantinsko carstvo, a po svoji nespetni politiki se morajo sedaj za-dovoljiti s Konstantinovim kraljestvom, ki se manjša od dne do dne,

njimi in njihovim odobravanjem. On se ima smatrati za neposred-nega lokalnega zastopnika evrop-skega komisarja.

Njegovo delo se deli v pogla-vitnem v štiri skupine:

1. Oskrba pred porodom.
2. Hranjenje dojenčkov.
3. Oskrba otrok v predšolski dobi.
4. Oskrba otrok v šolski dobi.

Radi tega imajo postaje za oskr-bo dece vsebovati otroške klinike, razrede za poduk materam, pre-hranjevanje dece in klinike za pre-gledovanje otrok v predšolski in šolski dobi. Delovanje se ima ved-

ROJAKI NARODAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V SVETIŠKEM DEŽEVU

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt Street, New York

GENERALNO ZASTOPSTVO

Jadranske Banke

in vseh njenih podružnic.

Jugoslavija:

Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metkovič, Sarajevo, Split, Šibenik, Zagreb.

Italija:

Trst, Opatija, Zadar.

Nemška Avstrija:

Dunaj.

Izvršuje hitro in poceni denarna izplačila v Ju-slaviji, Italiji in Nemški Avstriji.

Izdaja čeke v kronah, lirah in dolarjih plačljive na vpogled pri Jadranski banki v vseh nje-nih podružnicah.

Prodaja parobrodne in železniške vožne listke na vse kraje in za vse črte.

Istavlja tudi čeke plačljive v efektivnem zlatu pri Jadranski banki in njenih podružnicah s pridržkom, da se izplačajo v napoleonih ali angleških šterlingih, ako ni na razpolago ameriških dolarjev v zlatu.

Zajamčeni so nam pri Jadranski banki izvanredno ugodni pogoji, ki bodo velike koristi za one, ki se bodo posluževali naše banke.

Slovenci, prijatelji in poznavalci naše banke so vljudno napročeni, da opozorijo na ta naš oglas svoje znanice iz Hrvaške, Dalmacije, Istre, Goriške in Črnogore.

FRANK SAKSER STATE BANK
FRANK SAKSER, predsednik.

Slika in srce.

Novela. — Spisal dr. Stojan.

(Nadaljevanje.)

"Odskar mi je moja nepozabliva soproga zbolela in, kakor bi luč upikal, umrla, bojim se najmanj bolezni v svoji hiši. In vidite, moja žena je bila močna in cvetoča kakor življenje, a vendar jo je smrtna kosa na prvi mah pokosila."

"To je bila pač za vas in vaših hčerki neizmerna nesreča. Globoko v srce se mi usmilila nežni dekletci."

"Ali pa mene ne omilujete, gospica!" pristavi urno grajšček.

"Vas da bi omilovala? Zakaj pa! Mož in to že bogat grajšček dobi si lahko žen. Kjer in kakoršnih hoče. Ali dekletci ne dobijo več prave matere, ampak le zavajajoče matere, ki bi ne imela sreda do nji in ne poznala milosti."

"To me ravno zadržuje, gospica, da se nisem oženil", odvrne grajšček. "Vem, da si lahko izberem lepih in tudi bogatih gospic, ali znano mi je predobro, da ljubijo one le moje bogastvo, sovražijo pa skrivši moja nežna otročica. Ljubezem do mojih otrok mi ne dopušta, da bi ju prepustil hudobni mački. Le eno žensko bitje poznam, ki čuti globoko ljubjezen do mojih hčeric. Le eno žensko srce bi se utegnilo biti na svetu, ki bi se moglo imenovati moja žena ter biti obenem tudi prava mati mojih hčerkam..."

"Zakaj si pa ne poiščete ta vzor, gospod grajšček, in zakaj ga ne privedete v svoj grad, sebi in svojim hčerkam v srečo in korist?"

"Vi vprašate, zakaj, gospica Dragoslava?" odvrne Radivoj ter ji mila pogleda v oči.

A ta pogled je trenutoma razkril odgojitelji ves pomen grajščakovoga govora. Ona pozna, kam meri ost njegovih besed. Rdečica oblije njeno krasno lice, srce ji polje, kjer ji bje kakor klavirno po žilah. Jedva se premaguje, da ne izlazi svoje zardene, in povesi plaho oči v umetno izdelano preprogo.

Po kratkem premolku nadaljuje grajšček:

"Nasel sem že ta vzor, privedel ga tudi pod svojo streho, da to bitje je že postalo druga mati mojih hčerkam — ali — moja žena še ni!"

Hito in razburjeno je govoril Radivoj te besede. Pričakoval je odločilen utis. Ali Dragoslava se zre vedno nepremično predse. Ni ti ganila ni svojega vitkega života, in kakor brezskrbnemu bitju so ji udarjale grajščakov besede na uho.

"Vi molčite, gospica, in mi niti ne pogledate v oči? Ne razumete-li pomena mojih besed?"

"Nepričakovan mi je bil vaš govor", odvrne mirno in počasi Dragoslava, ne da bi pogledala grajščeku v oči. "Tako nenadoma so prišle vaše besede, da ne morem slediti njih pomenu. Tema se mi dela pred očmi, in gosta megla zakriva vaše misli moji slab pameti."

"Dovolite, gospica, da vam povem jasno in odkrito, kar mi srce teži."

Pri teh besedah pa jo prime za tresoč roko in nadaljuje:

"V vaši osebi, Dragoslava, sem našel ono žensko bitje, po katerem že dolgo hrepenim. Vi ste mojnima hčerkama skrbna zaščitnica in prava mati. Neskončno ljubezem sklanjete njima, in za to ljubav postalo vam je tudi moje srce hvaležno. Dolgo že gojim v svoji duši srčno vdanos do vas in nočoj vam odkrito razodenem svoje želje: Dragoslava, postanite mi tovaršica v življenju, kakor ste bili do sedaj skrbna mati mojim hčerkam!"

Skrivnostna tihota zavladala po teh besedah v sobi. Dragoslava se zgane in iztrga nevedno desno iz grajščakov roke. Kar je že dolgo pričakovala, to je prišlo sedaj hipoma na dan. Grajščakova odločna beseda je sieer v njenem srecu vzbudila veliko spoštovanje do njega; njegov pošteni in laskavi predlog jo je kar osupnil, ali srčne, dekleške ljubozni niso vzplamtile v njeni duši njegove besede. Kakor še ugasne močna nevihta slabo lučico ter zaduši tlečo iskro; da ona na veke zateumi, tako pušto in temno je postalo kar hipoma v Dragoslavinem srecu. Misel, da bi morala zadušiti gorečo ljubav do Desimira, odgovoriti se

najdražjemu bitju in postati nesrečna žena bogatega grajščaka: ta misel in čut je pretresel njeno dušo. Previsoko je cenila ljubezem zlate mladosti, da bi mogla njeno majhno, skromno poslopje razrušiti ter sezidati potem na njegovih razvalinah ponosno palačo:

Lz takih misli vzdrami grajšček odgojitelje, rekoč:

"Kaj pomisljate, Dragoslava? Ali je tako težko dati odgovor na moje besede? — Sieer pa vam rad dopuščam, da si stvar nekoliko premislite ter mi izrečete svoje mnenje jutri zvečer."

"Ne, gospod grajšček! Vaše odločne, poštene besede zaslužijo odkritosrčen odgovor", pristavi resno Dragoslava, pogleda mirno grajščeku v žareče oči ter nadaljuje: "Ne tajim, da so me osupnile vaše besede. Ali moje srce in moja vest mi takoj narekuje, kar mi je odgovoriti. Neki notranji čut mi glasno veli in me neprenehoma silii, povedati vam brez vseh okoliščin, da ne morem izpolniti vaše želje. Jaz čutim dobro, da bi bila prešlaba prenašati tako srečo. Zatorej jo pahnem daleč od sebe. Človek naj nikdar več ne poželi kakor to, kar more prenašati. Jaz sem osamela sirta. Nimap matere, niti ne poznam očeta. Kot nežno svetlico so me zasadiii v veliki svetovni vrt; tu sem vzrasla, da živim sama brez tuje pomoči. Kakor pa si v vrtni nežni cvet ne želi, da postane močno drevo in se šopiri med močnejšimi debli, tako tudi jaz ne iščem bogastva po gradovih in bliščevih dvorinah. Temveč rada bi živeela skromno, a to srečna in zadovoljna. In to srečo bi si rada zagotovila sama, a ne prejela je iz drugih rok. Lahko bi se sieer zgodilo, da izgine ona kakor pene na vodi iz mojega oblizja. Prava sreča ne dojde človeku od znanj, ampak on jo nosi v sebi. Iz človeškega sreča žari večna njena gorota ter oživilja kakor blaženi solnčni žarki mrzli zunanji svet."

Grajšček je dobro razumel prilike in prispedobe v Dragoslavinem govoru. Njeno skrito mnenje postalo mu je jasno in svetlo. Ali on se ne dá ostrašiti ter ji takole odgovori:

"Vaša usoda, Dragoslava, sega mi že od nekajd globoko do srea. Sedaj pa šele vidim, da ste morali biti enkrat jako nesrečna. Sieer bi se ne bila v vašem srecu vkoreninila taka misel, da bi se čutili vsi preslabo, prenašati srečo, katero vam ponuja grajšček Radivoj!"

"Jaz da sem bila enkrat nesrečna, gospod grajšček?" odgovori nagloma odgojitelja, pogleda mu žarno v oči ter nadaljuje zgovorno: "Žalostnega in otožnega sreča bila sem res šestokrat, ali nesrečna ne. Sedaj še ne poznam nesreče razen one, da sem izgubila mater. Ali usoda moje matere me živo spominja, naj ne segam previsoko in naj le v sebi iščem svojo srečo. Sieer me zvrtovaljv kakor njo bog ljubezni v neizmerni propad."

"Varujte se, Dragoslava, da ne uniči tudi vam bog ljubezni vaše sreče! Zdi se mi, da vas le-ta odganja od mene."

"Ako bi poznali mojo mladost in usodo moje matere, ne govorili bi tako, gospod grajšček", pristavi resno gospica.

Ta opomba pa vzbudi v Radivoju veliko radovednost in on jo tedaj poprosi, naj mu naslika svoja mladostna leta in predoči nemilo usodo svoje matere.

"Poslušajte torej, gospod grajšček, in potem sodite, ali ni moje mnenje o človeški sreči opraviljeno. Odskar se zvedam življenja, živeela sem pri svoji materi do njene nagle smrti. Sprva sva bivali v Zagrebu. Očeta nisem poznala. On mi je, kakor je trdila mati, umrl, ko sem bila še dete v zibelki. Čestokrat mi je pravila o njem. Vsaokrat pa so jo oblike solze, kadar se je zmislija nanj. Neizrečeno ga je morala ljubiti. Najzmo stanovanje je bila majhna sobnica, kajti prav skromno sva živeli. Mati je bila pevka ter po hišah poučevala gospice v petju. S tem je redila mene in sebe. Enolično je bilo to življenje. Le o poletju v počitnicah se je mati malo oddahnila. Šli sva ta čas v Ljubljano in ondi sva se sprehajali po košatih drevoredih in krasni okolici. Večkrat sva si tudi šli ogledovat lep stran goravjv oko, Bledeko jezero in Bohinjako

dolino. Spominjam se še, da mi je mati na svojih potih kasla lepo Radivojevo grajščino, in baš ti spomini so me odločili, da sem sprejela vašo ponudbo ter zapustila Dunaj."

"To me veseli, Dragoslava, da že tako dolgo poznate moj grad", pristavi grajšček. "A neizrečeno bi bilo moje veselje, ko bi se odločili, vse žive dni ostati pod moj streho. — Ali blagovolite nadaljevati. Zanima me vaše mladostno življenje."

"Tako je teklo leto za letom moja mati je bila jako sočutna. Malo je govorila, a veliko mislija. Dostikrat sem jo videla, da je jokala in točila grenke solze. Popraveala sem jo po vzroku njene žalosti in srčne tesnobe, ali ona mi ni tedaj odgovorila, temveč vzela me je v naročje, jela me božati in poljubovati, stiskala me na svoje vroče srce, a potem se je še hujše razjokala na mojih prsih. Ko se je za zopet utešila ter si pregnala otožne misli, tedaj pa vstane, stopi h glasoviru ter zapoje tužne melodije Schubertove pesmi: "Smrt in deklica". In s to pesmijo si je tolajala svoje srce do smrti."

Dragoslava preneha, svetla solza zalije njeno milo, veliko oko. Mladostni spomini so jo prevzeli, in njen duh se zamisli v temno preteklost. A tudi na grajščakov sree so napravile njene besede globok utis.

"Čudno naključje to", misli si Radivoj, spominvši se, da si je tu di njegova nesrečna Angela s to pesmijo lajsala srce in dušo. "Ali to je seveda brez vsakega pomena", pristavi si v mislih grajšček; "saj vsako otožno srce išče v tužnih melodijah svojo uteho."

"Tako je postala tudi moja mlada duša otožna pri žaljuoči materi", nadaljuje Dragoslava in si obrise svetlo solzo iz oči. "Naenkrat pa se izpremeni najino skromno življenje. Moja mati pride za pevko k operi v Budimpešti. Krasna je bila ta služba in ugodno velikomestno najino življenje. Vabili so mater in mene v blesteče dvorane, ponujali ji roko bogati kavalirji in obetali ljubezem ponosni plemenitaji. Ali moja mati je ostala hladna, njeno srce brezutno. Prišedši po takih veselih večerih domov, pa se je ona, ne vem zakaj, na mojih prsih razjokala in zopet zapela svojo laludnico. Ali dnevi njenega življenja so bili šteti. Igra in petje na odru je hudo potrolo njeno slabotno telo... Nekega večera prineslo jo z gledališkega odra napol mrtvo domov... V kratkem se pretrga nit njenega življenja — in jaz sem bila sama brez matere in očeta, zapuščena od vseh ljudi na svetu..."

Tu obmolknje Dragoslava, globoko vzdihne ter pogleda grajščeku pomenljivo v oči.

"Zakaj pa je zavržala vašo mati ponudbe bogatih plemenitajsev?" poprša grajšček radovedno.

(Dalje prihodni.)

General Wrangel je demisioniral. General Wrangel je demisioniral, kar je ententa sklenila, da ne bo več podpirala njegovih čet, ki se nahajajo okoli Kagrada. — General Wrangel je torej dobil od svojih lastnih kapitalističnih pajdašev breo, ker se mu ni posečeli, da izvojuje milijone za francoske cifute. Sedaj iščejo Francozi drugega Wrangla, ki bi šel po njihovo zlato v boljševisko Rusijo. V Jugoslaviji naj ga nikar ne iščejo!

Boj proti veneriji v Čehoslovaški. Čehoslovaško ministstvo narodnega zdravja pripravlja zakonski načrt za borbo proti spolnim boleznim. Po tem zakonu se bo morala vsaka oseba, ki je spolno bolna, zdraviti ob stroških občine. Vsako mesto z 20.000 prebivalci mora imeti dispenser za brezplačno zdravljenje spolno bolnih. Oglasi o zdravljenju in šarlatanstvo v tem zmislu bo prepovedano. Zdravniki morajo naznaniti oblastim vsakega bolnika, ki se ne b irečno zdravlil, dokler je njegova bolezen v položaju, da jo po njem lahko nalezje druga oseba, in bo tak bolnik zaprt v posebnih bolnišnicah. Razen tega bo prepovedana prostitucija, in vsaka oseba, ki okuži drugo, bo kaznovana.

Malta Lojzika kot priča. V razpravno dvorano pred resne ljubljanske sodnike je prikoralaka mala, prijznanja in zvedavo po dvoranii gledajoča šestletna deklica Lojzika Pavlin iz Cerovec pri Litiji. Pred kazenskim senatom je morala pričati, kako je pripravila Nace Gričar izkaznik denarnico v njeni navzočnosti dan sv. Stefana, ko je kmec Čobil prišel od mae in sletel praznični suknjuč, v katerem je bila denarnica. Sodni sluga Sever je prijel malo Lojziko in jo posadil na msto pred zasledo, da se je mogla pogovarjati z resnimi sodniki. Senatni predsednik svetnik

Prijeti vlomilci v Ljubljani. Drzni vlomilci so tekomo ponoči pred kratkim izvedli drzen vrom v manufakturno trgovino Svab in Bizjak na Dvorskem trgu v Ljubljani. Po točnih in vestnih pripravljanih informacijah je ljubljanska policija pričela z sledovanjem vlomilcev. Dne 17. marca popoldne je policija oziroma kriminalni oddelek vzprizori sistematično zahtano gonjo proti vromilem, ki so se že počutili popolnoma varne, vvažujoč dejstvo, da so vsi vlomilci neopazno izginili, ne da bi jih strahnik kolikorholiko mogel spoznati. Zlasti temeljito gonjo so kriminalni organi vzprizorili na neko žensko O., ki je bila dala ponarediti ključev vrat prodajalne. Detektivi so ji 17. marca od 3. popoldne do 10. ponoči sledili korak za korakom, nakar so jo aretirali. Poleg te ženske so aretirali še dva moška, ki sta bila prava vlomilca. Ženska je fingirala samo kot shranjevalka blaga. Dramatični so bili prizori zasliševanja teh vromilcev na policiji. Številne priče so z vso gotovostjo spoznale "gospo" O. Ta pa je do 1. ure ponoči sovedlelele tajila, zatrjujoč, da je popolnoma nedolžna in da "pošilja svečano prokletstvo" nad vse priče, ki hočejo ugenobiti njeno rodbino. Ta vrom je velezanimiv v stanovanjskem pogledu. Dočim imajo razni tržaški svedrovi varna in udobna stanovanja, morajo naši pošteni ljudje, celo uradniki, prezebat po vagonih. Stanovanjski urad, ki bi bil moral že davno s pomočjo policije izvesti perustracijo vseh mestnih stanovanj, mirno gleda, kako se v Ljubljani izgnezdujejo razni tržaški bogati svedrovi, dočim pošten begunec mora na nrzem prezebat. Vsi aretiranci namreč spadajo k nevami tržaški svedrovski družini.

Drzen vrom se je izvršil ponoči v trgovino svečarja Oroslava Dolena v Wolfovi ulici. Vlomilci so se nemoteno spizlali v trgovino in začeli vrtati blagajno. Precej so jo navrtali. Najbrže jih je belidan prepodil, ker so blagajno pustili nedotaknjeno.

Tovarna vžigalica zgorela. Dne 25. marca opolnoči je izbruhnil požar v tovarni vžigalice v Rušah, ki je uničil tovarno popolnoma in vpepelil ves les, ki je bil zložen v bližini. Karko je požar nastal, se še ne ve.

Solnčni Grad — hladni zapor. Mlada, brhka 18letna Albinea Založnik se je šetala po solnčnem ljubljanskem Gradu, ozirajoč se koketno in vabljivo po kavalirjih. Bistvo oko policijskega agenta ji je sledilo in je slednjiji morala brhka Albinea zapustiti tajnošuhški Regaljev gaj ter slediti nekavalirskemu vabilu na policije. Albinea je bila spočetkoma zelo ogorčena, zakaj ji policija ne dovolji zlate svobodje. Kanalu pa so ji temeljito predistali njen grešni register in našli zapisano, da je Albinea Založnik pobegnila od svoje gospodinje dr. Vidmarjeve v Pražakovi ulici, ki ji je bila pred tedni zjutraj izročila 400 kron denarja za naročilom, naj gre na trg nakupovat. Albinea pa je z denarjem izginila in nekaj dni dobro živela. Sedaj ima v zaporih delnega sodišča brezplačno stanovanje in hrano.

Med postojno in Logatecem. Razširila se je vest, da bo carinska postaja med Jugoslavijo in Italijo v Logatecu in ne v Postojni, kakor je bilo prvotno namenjeno. Zato se je občinski odbor obrnil do vlade s protestom, ki nosi mnogo podpisov, zahtevajoč, da se odtegnje Postojni kornisti, izvrajajoč iz carinske postaje. Kako bo, se ne ve.

Nečloveška žena. O tragični smrti posestnika Janca Kreka, podomače Lazarja na Govejku pri Sv. Katarini, smo že poročali. Postal je žrtvo svoje maščevalne žene Marije. Že daljši čas je žena gojila proti svojemumu možu sovraštvo in je kovala hudobne naklepe, kako bi ga spravila v sveta. Kakor so dosedanjepoizvedbe dognale, je žena Marija nagovarjala več mladih kmečkih fantov sosedov, naj ji močujumoré proti dobremu plačilu. Žena v zadnjem času ni marala moža. Nagovorila je kmečkega fanta Aliča, naj moža ustrelji, za kar mu plačala nagrado 10.000 kron. Na velikoonočno nedeljo od zgodnjih jutranjih urah je Janec Krek odhajal s svojimi otroki v cerkev v Soru k vstajenju. Ne daleč od njegovoga posestva pri Tahovnjem mlamin pa je iz zasede počil strel. Janec Krek, zadet v prsa, se je takoj nrtev zgrnil na tla, samo kratko vzklikajoč: "Joi, joi!" Otroci so umorjenega očeta jokajoč obstopili. Pravega morileca še niso izsledili.

Prasnični pretep. Velikonočni ponedeljek praznujejo na kmetih s plesi in kmečkimi tanci na Gorenjskem tudi s pretepi. V Šenčurju pri Kranju so se

Iz Slovenije.

Vedernjak jo je pobaral: "Ti, koliko si stara?" Lojzika: "Šest let!" Predsednik: "Ali že hodiš v šolo?" Lojzika odkima z glavnico, zvedavo zroč v talarje sodnikov. Predsednik: "Kdaj pa boš hodila v šolo?" Lojzika z nedolžno naivnostjo: "Ko bo glodje!" Lojzika je potem sodnikom povedala, kakšne bukvice je nepridiprav Nace iskalkin iz suhanjca. "Take bukvice, ki znajo brati!"

Anton Kristan upravni svetnik. Kakor govore v dobro poučenih gospodarstvih krogih v Ljubljani, postane minister na razpoloženju in poslanec Anton Kristan v najkrajšem času upravni svetnik Trboveljske premogokopne družbe.

Represalije za Koroško. Na seji deželne vlade za Slovenijo se je razpravljalo tudi o nemškem terorju na Koroškem in o sredstvih, ki bi naj v bodoče onemogočila nadaljna nemška nasilstva na slovenskem življu na Korošanu. Po daljši razpravi je deželna vlada prišla do zaključka, da je treba poseči po represalijah. Sklenilo se je med drugim:

1. Da se stavi centralni vladi v Beogradu predlog, naj se zтвори nemška gimnazija v Ljubljani;

2. da se odpravijo paralelke na državni reakti in gimnaziji v Mariboru ter 3. da se zapro vse nemške manjšinske šole v Ljubljani in v Mariboru, kjer je izid pravkar izvršenega ljudskega štetja, da je nemški življ takoznamen, da je škoda vzdrževati zanj posebne manjšinske šole. Kakor je znano, se je dal nemškim učiteljem na ljudskih šolah, ki niso večiši našega jezika, rok do 1. novembra t. l., da se priuče slovenskemu. Ker pa na Koroškem niso prevzeli nobenega slovenskega učitelja, je naša vlada sklenila, da ta termin, dan nemškim ljudskim šolskim učiteljem, preklicje ter jih zaradi neznanja državnega jezika odpusti iz službe. Končno se je sklenilo uvesti preiskavo proti raznim nemškim rodbinam, ki živé v Jugoslaviji, a imajo v Avstriji sorodnike, ki se aktivno vedujejo proti slovenske gonje na Koroškem. Ako se dožene, da so te rodbine soodgovorne za ono gonjo, bo državna oblast tudi proti njim nastopila.

Smrtna kosa. V ljubljanski javni bolnici je umrl dijak 5. razreda državne reaktalke Otmar Thaler iz znane železniške rodbine.

Najdeno truplo. Nekoliko slaboumi, 67letni posestnik Jakob Jelenc je na veliki četrtek 24. marca ob 7. zjutraj zapustil svoj dom na Črnuvcu pri Mošnjah na Gorenjskem, čes, da do streharja Knaflija v Dobrempolju. Od takrat se ni več povrnil. Na velikoonočni ponedeljek opoldne so ga po dolgem iskanju našli njegovi sinovi Valentin, Janez in Ciril mrtvega v Savi pod Gobovcem pri Ljubnem. Domnevajo, da je Jelenc šel sam v vodo in se utopil. Družini je že daljši čas govoril: "Red bi umrl!"

Nečloveška žena. O tragični smrti posestnika Janca Kreka, podomače Lazarja na Govejku pri Sv. Katarini, smo že poročali. Postal je žrtvo svoje maščevalne žene Marije. Že daljši čas je žena gojila proti svojemumu možu sovraštvo in je kovala hudobne naklepe, kako bi ga spravila v sveta. Kakor so dosedanjepoizvedbe dognale, je žena Marija nagovarjala več mladih kmečkih fantov sosedov, naj ji močujumoré proti dobremu plačilu. Žena v zadnjem času ni marala moža. Nagovorila je kmečkega fanta Aliča, naj moža ustrelji, za kar mu plačala nagrado 10.000 kron. Na velikoonočno nedeljo od zgodnjih jutranjih urah je Janec Krek odhajal s svojimi otroki v cerkev v Soru k vstajenju. Ne daleč od njegovoga posestva pri Tahovnjem mlamin pa je iz zasede počil strel. Janec Krek, zadet v prsa, se je takoj nrtev zgrnil na tla, samo kratko vzklikajoč: "Joi, joi!" Otroci so umorjenega očeta jokajoč obstopili. Pravega morileca še niso izsledili.

Prasnični pretep. Velikonočni ponedeljek praznujejo na kmetih s plesi in kmečkimi tanci na Gorenjskem tudi s pretepi. V Šenčurju pri Kranju so se

Iz Slovenije.

Vedernjak jo je pobaral: "Ti, koliko si stara?" Lojzika: "Šest let!" Predsednik: "Ali že hodiš v šolo?" Lojzika odkima z glavnico, zvedavo zroč v talarje sodnikov. Predsednik: "Kdaj pa boš hodila v šolo?" Lojzika z nedolžno naivnostjo: "Ko bo glodje!" Lojzika je potem sodnikom povedala, kakšne bukvice je nepridiprav Nace iskalkin iz suhanjca. "Take bukvice, ki znajo brati!"

Anton Kristan upravni svetnik. Kakor govore v dobro poučenih gospodarstvih krogih v Ljubljani, postane minister na razpoloženju in poslanec Anton Kristan v najkrajšem času upravni svetnik Trboveljske premogokopne družbe.

Represalije za Koroško. Na seji deželne vlade za Slovenijo se je razpravljalo tudi o nemškem terorju na Koroškem in o sredstvih, ki bi naj v bodoče onemogočila nadaljna nemška nasilstva na slovenskem življu na Korošanu. Po daljši razpravi je deželna vlada prišla do zaključka, da je treba poseči po represalijah. Sklenilo se je med drugim:

1. Da se stavi centralni vladi v Beogradu predlog, naj se zтвори nemška gimnazija v Ljubljani;

2. da se odpravijo paralelke na državni reakti in gimnaziji v Mariboru ter 3. da se zapro vse nemške manjšinske šole v Ljubljani in v Mariboru, kjer je izid pravkar izvršenega ljudskega štetja, da je nemški življ takoznamen, da je škoda vzdrževati zanj posebne manjšinske šole. Kakor je znano, se je dal nemškim učiteljem na ljudskih šolah, ki niso večiši našega jezika, rok do 1. novembra t. l., da se priuče slovenskemu. Ker pa na Koroškem niso prevzeli nobenega slovenskega učitelja, je naša vlada sklenila, da ta termin, dan nemškim ljudskim šolskim učiteljem, preklicje ter jih zaradi neznanja državnega jezika odpusti iz službe. Končno se je sklenilo uvesti preiskavo proti raznim nemškim rodbinam, ki živé v Jugoslaviji, a imajo v Avstriji sorodnike, ki se aktivno vedujejo proti slovenske gonje na Koroškem. Ako se dožene, da so te rodbine soodgovorne za ono gonjo, bo državna oblast tudi proti njim nastopila.

Smrtna kosa. V ljubljanski javni bolnici je umrl dijak 5. razreda državne reaktalke Otmar Thaler iz znane železniške rodbine.

Najdeno truplo. Nekoliko slaboumi, 67letni posestnik Jakob Jelenc je na veliki četrtek 24. marca ob 7. zjutraj zapustil svoj dom na Črnuvcu pri Mošnjah na Gorenjskem, čes, da do streharja Knaflija v Dobrempolju. Od takrat se ni več povrnil. Na velikoonočni ponedeljek opoldne so ga po dolgem iskanju našli njegovi sinovi Valentin, Janez in Ciril mrtvega v Savi pod Gobovcem pri Ljubnem. Domnevajo, da je Jelenc šel sam v vodo in se utopil. Družini je že daljši čas govoril: "Red bi umrl!"

Nečloveška žena. O tragični smrti posestnika Janca Kreka, podomače Lazarja na Govejku pri Sv. Katarini, smo že poročali. Postal je žrtvo svoje maščevalne žene Marije. Že daljši čas je žena gojila proti svojemumu možu sovraštvo in je kovala hudobne naklepe, kako bi ga spravila v sveta. Kakor so dosedanjepoizvedbe dognale, je žena Marija nagovarjala več mladih kmečkih fantov sosedov, naj ji močujumoré proti dobremu plačilu. Žena v zadnjem času ni marala moža. Nagovorila je kmečkega fanta Aliča, naj moža ustrelji, za kar mu plačala nagrado 10.000 kron. Na velikoonočno nedeljo od zgodnjih jutranjih urah je Janec Krek odhajal s svojimi otroki v cerkev v Soru k vstajenju. Ne daleč od njegovoga posestva pri Tahovnjem mlamin pa je iz zasede počil strel. Janec Krek, zadet v prsa, se je takoj nrtev zgrnil na tla, samo kratko vzklikajoč: "Joi, joi!" Otroci so umorjenega očeta jokajoč obstopili. Pravega morileca še niso izsledili.

Prasnični pretep. Velikonočni ponedeljek praznujejo na kmetih s plesi in kmečkimi tanci na Gorenjskem tudi s pretepi. V Šenčurju pri Kranju so se

Iz Slovenije.

Vedernjak jo je pobaral: "Ti, koliko si stara?" Lojzika: "Šest let!" Predsednik: "Ali že hodiš v šolo?" Lojzika odkima z glavnico, zvedavo zroč v talarje sodnikov. Predsednik: "Kdaj pa boš hodila v šolo?" Lojzika z nedolžno naivnostjo: "Ko bo glodje!" Lojzika je potem sodnikom povedala, kakšne bukvice je nepridiprav Nace iskalkin iz suhanjca. "Take bukvice, ki znajo brati!"

Anton Kristan upravni svetnik. Kakor govore v dobro poučenih gospodarstvih krogih v Ljubljani, postane minister na razpoloženju in poslanec Anton Kristan v najkrajšem času upravni svetnik Trboveljske premogokopne družbe.

Represalije za Koroško. Na seji deželne vlade za Slovenijo se je razpravljalo tudi o nemškem terorju na Koroškem in o sredstvih, ki bi naj v bodoče onemogočila nadaljna nemška nasilstva na slovenskem življu na Korošanu. Po daljši razpravi je deželna vlada prišla do zaključka, da je treba poseči po represalijah. Sklenilo se je med drugim:

1. Da se stavi centralni vladi v Beogradu predlog, naj se zтвори nemška gimnazija v Ljubljani;

2. da se odpravijo paralelke na državni reakti in gimnaziji v Mariboru ter 3. da se zapro vse nemške manjšinske šole v Ljubljani in v Mariboru, kjer je izid pravkar izvršenega ljudskega štetja, da je nemški življ takoznamen, da je škoda vzdrževati zanj posebne manjšinske šole. Kakor je znano, se je dal nemškim učiteljem na ljudskih šolah, ki niso večiši našega jezika, rok do 1. novembra t. l., da se priuče slovenskemu. Ker pa na Koroškem niso prevzeli nobenega slovenskega učitelja, je naša vlada sklenila, da ta termin, dan nemškim ljudskim šolskim učiteljem, preklicje ter jih zaradi neznanja državnega jezika odpusti iz službe. Končno se je sklenilo uvesti preiskavo proti raznim nemškim rodbinam, ki živé v Jugoslaviji, a imajo v Avstriji sorodnike, ki se aktivno vedujejo proti slovenske gonje na Koroškem. Ako se dožene, da so te rodbine soodgovorne za ono gonjo, bo državna oblast tudi proti njim nastopila.

Smrtna kosa. V ljubljanski javni bolnici je umrl dijak 5. razreda državne reaktalke Otmar Thaler iz znane železniške rodbine.

Najdeno truplo. Nekoliko slaboumi, 67letni posestnik Jakob Jelenc je na veliki četrtek 24. marca ob 7. zjutraj zapustil svoj dom na Črnuvcu pri Mošnjah na Gorenjskem, čes, da do streharja Knaflija v Dobrempolju. Od takrat se ni več povrnil. Na velikoonočni ponedeljek opoldne so ga po dolgem iskanju našli njegovi sinovi Valentin, Janez in Ciril mrtvega v Savi pod Gobovcem pri Ljubnem. Domnevajo, da je Jelenc šel sam v vodo in se utopil. Družini je že daljši čas govoril: "Red bi umrl!"

Nečloveška žena. O tragični smrti posestnika Janca Kreka, podomače Lazarja na Govejku pri Sv. Katarini, smo že poročali. Postal je žrtvo svoje maščevalne žene Marije. Že daljši čas je žena gojila proti svojemumu možu sovraštvo in je kovala hudobne naklepe, kako bi ga spravila v sveta. Kakor so dosedanjepoizvedbe dognale, je žena Marija nagovarjala več mladih kmečkih fantov sosedov, naj ji močujumoré proti dobremu plačilu. Žena v zadnjem času ni marala moža. Nagovorila je kmečkega fanta Aliča, naj moža ustrelji, za kar mu plačala nagrado 10.000 kron. Na velikoonočno nedeljo od zgodnjih jutranjih urah je Janec Krek odhajal s svojimi otroki v cerkev v Soru k vstajenju. Ne daleč od njegovoga posestva pri Tahovnjem mlamin pa je iz zasede počil strel. Janec Krek, zadet v prsa, se je takoj nrtev zgrnil na tla, samo kratko vzklikajoč: "Joi, joi!" Otroci so umorjenega očeta jokajoč obstopili. Pravega morileca še niso izsledili.

Prasnični pretep. Velikonočni ponedeljek praznujejo na kmetih s plesi in kmečkimi tanci na Gorenjskem tudi s pretepi. V Šenčurju pri Kranju so se

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družinah. Srbeče kožne bolezni. So mnogokrat neprenehljive. Pokažajo se v obliki pordele, kose, mehurjev, izteklin in kar je najnepriljubitejšje — ti znaki ne prenehoma srbe, dražijo in povzročajo pekočo senzacijo, ki primora bolnika, da se naskla na prizadetih mestih, kar je pa za slabše. Ne trpite tega. Poslužite se Severa's ESKO. (Preje Severova Mazilo za kožo) antiseptičnega mazila za srbečo in vneto kožo in kmalo boste dosegli zračljeno odprko. To mazilo vija zasnepanje pri stoževih klopi, dehi, ki so ga postiskali proti srbečini, kožni bolezni različne vrste. Ti so izsledili v naši izvestni uspeše — tako boste izsledili tudi vi. Na prodaj pri vaših dobrih lekarnjih. Cena 50c. W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA.

dognali, da Amerikanez John Jazon ni pravi Amerikanez. Sled

ZENSKA VOJNA.

Godovinski roman. — Francoski spisatelj Aleksander Dumas.

Ka "Glas Naroda" priredil G. P.

93

(Nadaljevanje.)

— Da, da, — je vzkliknil Lenet. — Bil je izdan, izročeni. To je stvar. Jaz poznam Richona ter vem, da ni zmocen ne samo nobene strahopetnosti, temveč tudi nobene slabosti. O, madama, — je nadaljeval Lenet ter se obrnil proti princesinji, — izdan je bil, izročeni, ali čujete? Vi pravite, da je bila sklenjena pogodba z nekim poročnikom, kaj ne, gospod Ravailly? Velika nesreča visi nad glavo ubogega Richona. Pišite hitro, madama, pišite. Prosim vas!

— Jaz, — je odvrnila princesinja z ostrim tonom. — Kaj naj pišem in zakaj?

— Da ga rešite, madama.

— Bah, če se preda trdnjavo, je treba prej odrediti vse potrebno.

— Ali ne čujete, da trdnjava ni bila predana? Ali ne čujete, da je bil Richon izdan in mogoče prodan? Da se je pogajal neki poročnik in ne on?

— In kaj bodo napravili z vašim Richonom?

— Kaj bodo napravili z njim? Ali ste pozabili, madama, s kako zvijačo je prišel v Veyres? Da smo se poslužili pri tem blanketa gospoda vojvode de Epernona? Da se je upiral armadi, kateri sta osebno poveljevala kralj in kraljica? Da je Richon prvi dvignil zastavo upora? Da bodo na njem napravili vzgled za druge? Madama, za božjo voljo vas prosim, pošljite parlamentarja k vojvodi Meilleraye.

— In kakšno naročilo bomo dali temu slu, temu parlamentarju? — Naročilo, naj se za vsako ceno prepreči smrt junaškega kapitana. Če se ne boste podvizali... O jaz poznam kraljico, madama. Mogoče bo prišel sel prepozno.

— Prepozno, — je vzkliknila princesinja. — Ali nimamo nikakih talev. Ali nimamo v Chantilly, v Montrou in celo tukaj ujetih častnikov kralja?

Claire se je preplašena dvignila ter vzkliknila:

— Madama, storite, kar pravi gospod Lenet. Represalije ne bodo dale Richonu prostosti.

— Tukaj ne gre za prostost, temveč za življenje, — je rekel Lenet mrzlo.

— Dobro, — je rekla princesinja, — kar bodo storili oni, bomo storili tudi mi. Ječo za ječo in šafot za šafot.

Claire je zakrivila, padla na kolena ter rekla:

— Madama, gospod Richon je eden mojih prijateljev. Prišla sem vas prositi milosti in vi ste obljubili, da jo boste dali. Dobro, prosim vas torej, da rešite gospoda Richona.

Vikomtesa je klečala na kolenih. Princesinja se je poslužila ter prilike, da ugodi prošnji Claire, čeprav ni hotela ugoditi nekoliko ostrim nasvetom Leneta. Šla je k mizici, prišla za pero ter napisala Meilleraye-u pismo, v katerem ga je prosila, da naj se izmenja Richona za enega izmed kraljevih častnikov. Ko je bilo pismo napisano, je iskala z očmi sla, ki bi odnesel to pismo. Tedaj pa se je ponudil Ravailly sam, čeprav še slab od rane ter zadnjih naporov pod pogojem, da mu dajo svežega konja. Princesinja mu je rekla, naj si izbehe v hlevih poljubnega konja in kapitan je odhitel.

Par trenutkov pozneje je bilo čuti šumenje zbranega naroda, kateremu je Ravailly obrazložil cilj svojega potovanja. Ljudje so kričali:

— Gospa princesinja! Vojvoda de Enghien!

Princesinja, ki je bila izmučena, se je nekaj trenutkov pomišljala, a nemir spodaj je vedno bolj rastlel.

— Dobro, — je rekla princesinja ter prišla svojega sina za roko. — Mi sužnji se moramo pokoriti.

Z veselim smehljajem je stopila na balkon ter pozdravila narod, kojega sužnja in vladarica je bila obenem.

Štirinadeseto poglavje.

V trenutku, ko se je prikazala princesinja na balkonu vsprhi navdušenece kričanja ljudske množice, je bilo naenkrat čuti iz daljave udarce bobnov ter piskanje, spremljano od vselega šumenja.

Takoj se je obrnila bučna množica, ki je malo prej hotela videti princesinjo, proti strani, od katere je prihajal šum, ter pričela vreti v dotično smer, ne da bi se brigala za predpise etikete. Stvar je bila enostavna: — princesinjo so vsi že dostikrat videli, dočim je šum oznanjal nekaj povsem novega.

— Ti ljudje so vsaj odkritosrčni, — je mrmral Lenet za hrbtom princesinje, ki je bila zelo ogorčena. — Kaj pomenja ta godba in to kričanje? Priznam vaši visokosti, da sem prav tako radoveden izvedeti to kot ti slabi dvorjani spodaj.

— Dobro, — je rekla princesinja, — zapustite me tudi vi in letajte kot oni po cestah.

— To bi takoj storil, madama, če bi vam mogel prinesiti ugodna poročila.

— Kar se tiče dobrih poročil, — je rekla princesinja ter se ironično ozrla proti nebu, — ne pričakujem nikakih več. Nimamo sreče.

— Madama, — je odvrnil Lenet, — vi veste, da je težko spraviti mene v jezo. Zelo pa bi se motil, če bi ta um ne oznanjal dobrega dogodka.

Šumenje je postajalo vedno večje in konečno je skupina na balkonu lahko čula besede.

— Governer iz Branne, governer je ujet!

— Aha, — je rekel Lenet, — governer iz Branne je ujet? To ni tako slaba vest. Sedaj imamo vsaj talea, ki nam bo jamčil za Richona.

— Ali nimamo že governerja z otoka Saint-George? — je odvrnila princesinja.

— Veseli me, da se je tako dobro obnesel načrt, katerega sem priporočila za zavetje trdnjave Branne, — se je oglasila gospa de Tourville.

— Madama, — je odvrnil Lenet, — ne smemo se postavljati s popolno zmago. Slučaj uganja svoje burke z načrti moža in pogosto tudi z načrti ženske.

— Gospod moj, — je odvrnila gospa de Tourville s svojo običajno trplostjo, če je governer ujet, potem je tudi trdnjava zavzeta.

— Kar pravite tukaj, madama, je popolnoma logično. Bodite brez skrbi, kajti če se moramo vam zahvaliti za ta dvojni uspeh, potem bom jaz prvi, ki vam bo čestital.

— Čudim se le, je rekla princesinja, — da se nikdar ne obvesti najprvo mene o tem, kar se dogaja. Neopustljiva nemarnost je, katero vedno zagreši vojvoda Larochefoucault.

— Madama, — je rekel Lenet, — manjka nam vojakov, da bi se borili in sedaj na se še odloči vojake, da opravljajo službo slov? Ne smemo zahtevati preveč in če je dobra vest, jo bomo sprejeli kot nam jo pošlje Bog ter ne bomo vpraševali, kako je prišla do naših ušes.

Med tem pa je množica vedno bolj naraščala in sredi skupine vojakov se je nahajal jetnik, katerega so vojaki varovali pred nasiljem ljudstva.

— Smrt, — je kričal narod. — Smrt governerju iz Branne!

— Aha, — je rekla princesinja, — očitno privajajo jetnika in ta jetnik je governer iz Branne.

— Da, — je odvrnil Lenet, — a ta jetnik je tudi v nevarnosti, da ga umore. Ali čujete groznje? Premagali bodo vojake, ter raztrgali jetnika na koščke. O, ti tigri, vohajo kri ter bi jo radi pili.

— Naj jo pijejo, — je rekla princesinja z divjostjo, ki se loti vseh žensk, kadar se vzbude v njih nizke strasti, — naj jo pijejo, saj to je kri sovražnika.

— Madama, — je odvrnil Lenet, — pomislite, da stoji ta sovražnik pod varstvom časti liše Conde. Kdo pa vam sploh jamči, da ni naš junaški Richon v tem trenutku izpostavljen isti nevarnosti kot ta človek tukaj? Vidite skoro bodo premagali vojake, ti divjaki! Hola, naprej, — je prišel vpiti, — dvajset mož, da pomagata iztrgati jetnika iz rok teh zverin.

Pri teh besedah je planilo po stopnjicah navzdol dvajset mušketarjev, sinov najboljših družin v Bordeaux. Prodrli so skozi množico ter se spojili z spremstvom. Bil je to skrajni čas, kajti obleka je bila že skoro raztrgana.

— Hvala vam, gospoda moja, — je rekel jetnik. — Vi ste preprečili, da me niso ti kanibali požrli pri živem telesu. To je bilo dobro storjeno. a vruga! Če bodo ljudi tako jedli, bodo požrli kraljevo armado, ko bo prišla v mesto, s kostmi in lasmi vred.

Pri tem je skomignil z rameni ter se nasmejaj.

— Aha, ta je pogumen, — vzkliknila množica. — Ta ne pozna nobenega strahu. Naj živi governer iz Branne!

— Pri moji veri, — da, — je rekel jetnik. — Naj živi governer iz Branne. Zelo bi mi bilo prijetno, če bi mogel živeti.

Ljutost naroda se je v trenutku izpremenila v občudovanje in temu občudovanju se je dalo kmalu izraza s krepljivimi besedami. Sledila je praveca proslava, katere predmet je bil governer iz Branne, ki ni bil nikdo drugi kot naš stari prijatelj Cauvignac.

(Dalje prihodnjik.)

SLOVENSKA NOTARSKA PISARNA

ANTON ZBAŠNIK

soha 102 Bačwell Bldg., Pittsburgh, Pa. (nasprotni Courta).

Izdeluje raznovrstne notarske dokumente, kot na pr. pooblastila, kupne pogodbe, pobotnice, zaprisebe izjave in prošnje za dobavo svodcev iz starega kraja. Preiskuje lastninsko pravico zemljišč tu in v starem kraju, posreduje v tožbenih zadevah med strankami tu in v domovini. Izdeluje prevode iz slovenskega na angleški jezik, ali obratno, tolmači na sodnih ali pri komercialnih razpravah in daje vsakovrstne informacije zastopaj. Osebe nizke, dele točno in pravilno.

DOCTOR LORENZ

EDINI SLOVENSKO GOVOREČI ZDRAVNIK SPECIJALIST MOŠKIH BOLEZNI

644 Penn Ave PITTSBURGH, PA.

Moja stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sam te zdravim nad 23 let ter imam skušnjo v vseh boleznih in kod nam slovensko, zato vas naorem popolnoma razumeti in spoznati vaše bolezni, da vas zdravim in vsem moč in zdravja. Skozi 23 let sem pridobil posebno skušnjo pri zdravljenju moških bolezni. Zato se morete popolnoma sanesti na mene, moja skrb pa je, da vas popolnoma zdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čimprej.

Jaz zdravim zaprtost, krv. mazzije in lim. po tobnu, boleznim v grid. Bepedanje las, boleznim v kostih, stare rane, živčne bolezni, celabotost, boleznim v moharju, ledcah, jetnih in šolcah, rvancah, rovancah, katar. zlate žile, vedno hit.

Uradno ure od 9. uro zjutraj, uradnih in posebnih od 8. ure zjutraj do 8. ure zvečer. V tožnih, štetih in zobotah od 8. ure zjutraj do 8. ure zvečer. Ob nedeljah pa do 8. ure popoldne.

PO PISMI NE ZDRAVIM. PRIDETE OSEBNO. NE POZABITE IME IN N. B. L. O. V.

Dr. LORENZ 644 Penn Ave. PITTSBURGH, PA.

Nekateri drugi zdravniki "bijejo" točno, da vas razumijo. Jaz sam zdravim in te starega kraja, zato vas lahko zdravim, kar vse razumim.

CENIK KNJIG

katere se dobi pri Slovenic Publishing Co.

82 Cortlandt St. New York

Poučne knjige.		Ne v Ameriko.		
Hitri računar	.65	Šesti del	1.25	
Nemški abecednik	.25	Gledališke igre.		
Nemško-angleški tolmač	.60	Ervček Andrejček	.50	
Pravilo dostojnosti	.30	Zemljevidi.		
Slovensko-angleški slovar, trdo v platno vezan	1.50	Združenih držav	.25	
Slovensko-nemški slovar (Janežič Bartol)	4.00	Celega sveta	.10	
Slovensko-nemški slovarček	1.00	Kranjske dežele	.10	
Zabavne in razne druge knjige.		Zemljevid Evrope	.30	
Amerika in Amerikanci	5.00	Velika stenska mapa Evrope	2.50	
Knjiga za lahkomiščne ljudi. spisal I. Cankar	1.75	Zemljevidi: New York, Ill., Kans., Colo., Mont. Pa., Minn., Wis., Wyo., W. Va., Alaska		
Pet tednov v zrakoplovu	2.00	vsaki po	.25	
Doli z orožjem	.50	Molitveniki.		
Zbrani spisi Jakob Alešovec		Rajski Glasovi, v platno vezano	.90	
Kako sem se jaz likal.		v usnje vezano	1.80	
Prvi del	1.25	v kost vezano	1.70	
Drugi del	1.25	šveta Ura,		
Tretji del	1.00	v platno vezano	1.00	
Trjubijske slike,		v usnje vezano	2.00	
Četrti in peti del	1.50	v kost vezano	1.80	

Opomba: Naročilom je priložiti denarno vrednost, bodisi v gotovini, poštni nakaznici ali poštnih znamkah. Poština je pri vseh cenah vračunjena.

Pesmi za naše otroke.

Spisal Oton Župančič.

Mehurčki.

Cieibanus, on je danes Copriannus: Coper, coper, hudi čar, vsakemu iz lonca dar!

Najprej solnee! Komu solnee? Solnee Bogu: iz njegovih zlatih rok sije slava vseokrog.

Potle luna! Komu luna? Luno mami: vsako noč beži za nas, z luno bo ji krajši čas.

Tretje: zemlja! Komu zemlja? Zemlja očki: preoral jo bo, sejal, bo pogache nam dajal.

Medved z medom.

Skoči, brate, na medveda! — Pa zakaj? — Vkradel nam je lonce meda. — Pa zakaj? — Lačni so mu medvediči.

— Pa zakaj? — Prazni so še vsi grmiči. — Pa zakaj? — Šaj ne upajo si cvesti. — Pa zakaj? — Sneg bi utegnil jih zamesti.

— Pa zakaj? — Burja se čez plan hohoče. — Pa zakaj? — Jug je prepoditi noče. — Pa zakaj? — Ko pa še ni božja volja!

— Bratec, aj: božja volja je najbolja. Naj le Jug na Burjo mahne in pomlad na zemljo dahne, zvet in sad rodé grmiči, najedo se medvediči: takrat skočim za medvedom pa mu vzamem lonce z medom!

Naše luči.

Odgovori, Cieiban: kaj je naša prva luč?

Naša prva luč je solnee: z zlato roko svet odgrinja, zlatih ciljev nas spominja.

Solnee je zašlo za goro; odgovori, Cieiban: kaj je naša druga luč?

Naša druga luč je mesec: daleč smo že zanočiti, v mesečini prav hodili.

Solnee je zašlo za goro; mesec je odšel za solncem; odgovori, Cieiban: kaj je naša tretja luč?

Naša tretja luč je ogenj: gospodarja, vso družino zvalil s svojo je svetlino.

Solnee je zašlo za goro; mesec je odšel za solncem; ogenj v hiši je ugasnil; odgovori, Cieiban: kaj nam je četrta luč?

Luč četrta je beseda: jasna hodi med narodi, dušo k duši tajno vodi.

Solnee je zašlo za goro; mesec je odšel za solncem; ogenj v hiši je ugasnil; sam ostal si brez besede; odgovori, Cieiban: kaj je naša zadnja luč?

Naša zadnja luč je duh: vse je mračno, duh nam seva, k Bogu pota razodeva.

O mladost srebrnooka.

Zložil Griša.

O mladost srebrnooka, kam si dvignila perot — kam si razprostrla krila v kraj neslutnih lepote!

Pod nebasa bi hotela, razigrana, kakor si, vsa v vijolicah spuheta tvoja bi nemirna kri...

O, ne letaj previsoko, zlatokrili angelj moj: jaz ne morem, jaz ne morem več v nebasa za teboj!

SVARILO!

Če ste bolni, morate imeti pristni Bolgarski Krvni Čaj z mojim imenom na škatli.

Če se pojavlja bolezen v vašem seledu, jetnih, ledcah ali krvi je naj boljše in najbolj zanesljivo prijatelj bolnih Bolgarski Krvni Čaj. Vzemite ga vsakega pred potikom, in pomagaj vam bo odpraviti hud prehlad. Zdravnik priporoča ta čistoželični čaj. Vsi lekarnari prodajajo pristnega s mojim imenom na škatli. Ali vam pomen svojo veliko družinsko škatlo po pošti, poštna plačana in zavarovano za \$1.25. Nalovite name:

H. H. von SCHLICK, president 9 Marvel Building, Pittsburgh, Pa.

NAZNANILO. Rojakom v državi Pennsylvania naznanjamo, da jih bo obiskal naš rojak

ANTON GLAŽAR, ki je bil 3 leta nepretrgano v svetovni vojni. On je pooblaščen po birati naročino za Glas Naroda in ga rojakom toplo priporočamo. Sedaj se nahaja v Forest City in okolici. Upravništvo Glasa Naroda.

IŠCEM izučnega mesarja, ki razume svoje delo. Dobra plača za pravega delavca. — Frank Kramer, 3852 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio. (26-28-4)

Kdo ve, kje se nahaja ALOJZIJ PESTOTNIK, podomače Tamješču? Doma je iz Blagovice na Kranjskem. Zadnje pismo je pisal domov leta 1912, iz Pueblo, Colo., R. 2, Box 283, in od tistega časa ne vedo več za njega. Prosim cenjene rojake, ako kateri kaj ve o njem, da mi sporoči, za kar se mu že vnaprej zahvaljujem v imenu njegove matere, ki me prosi, da bi ga poiskal. Moj naslov: Frank Zupuder, R. 2, Melrose, Iowa. (26-27-4)

IMPORTIRANE BRINJEVE JAGODE

Vreča 130 funtov \$12. Pri večjem nakupu vprašajte za posebno ceno. K naročilu priložite Money Order

MATH. PEZDIR Box 772, City Hall Sta. New York, N. Y.

NOVO! NOVO!

ZNIZANJE CENE

veljavne od 15. marca naprej.

Cene za pristne glasne Columbia gramofone so padle od 15 do 40 odstotkov. Sedaj imate priliko kupiti pri nas gramofon za nizko ceno.

Pišite nam takoj po novi cenik z novimi cenami ter si prihranite precej dolarjev.

Ivan Pajk 24 Main St., Conemaugh, Pa.

WSS WSS WSS WSS WSS WSS

V zalogi ga je le še sto iztisov!

Slovensko-Amerikanski Koledar [za leto 1921]

40c. a poštno vred

Naročite sedaj!

O mladost srebrnooka, kam si dvignila perot — kam si razprostrla krila v kraj neslutnih lepote!

Pod nebasa bi hotela, razigrana, kakor si, vsa v vijolicah spuheta tvoja bi nemirna kri...

O, ne letaj previsoko, zlatokrili angelj moj: jaz ne morem, jaz ne morem več v nebasa za teboj!

AMERICAN LINE

Direktna služba NEW YORK — HAMBURG

Veliki moderni parniki na dva viljaka. MONGOLIA MINNEKAHA (NOV) MANCHURIA samo tretji razred.

23. aprila 21. maja 2. junija Najkrajša in najbolj pripravna pot. Prevaža se potnike prvega in tretjega razreda. Potnikom tretjega razreda strošeno v veliki obdobji stewardi pri jedi. Zaprite zobe rezervirane za ženske in otroke. Vprašajte pri kompanijski pisarni ali pri lokalnem agentu.

Kdo rojakov ve, kje se nahaja JOHN STEFFE, doma iz vasi Tenetiš nad Kranjem. Komur je kaj znano njegovo bivališče, prosim, naj mi naznani, ali ako sam čita ta oglas, naj se mi sam javi. — Frank Kern, Box 547, Export, Pa. (26-27-4)

KRETANJE PARNIKOV

KEDAJ PŘIBLIŽNO ODPLU. JEJO IZ NEW YORKA.

ROUSILLON	28 aprila	— Havre
BERENGARIA	28 aprila	— Cherbourg
N. AMSTERDAM	30 aprila	— Boulogne
CHICAGO	30 aprila	— Havre
LA LORRAINE	30 aprila	— Havre
FINLAND	30 aprila	— Cherbourg
AQUITANIA	3 maja	— Cherbourg
ADRIATIC	4 maja	— Cherbourg
NOORDAM	4 maja	— Boulogne
LAFAYETTE	7 maja	— Havre
LAPLAND	7 maja	— Cherbourg
RETIC	11 maja	— Genoa
FRANCE	12 maja	— Havre
LA TOURAINE	12 maja	— Havre
MAURETANIA	12 maja	— Cherbourg
KROONLAND	14 maja	— Havre
OLYMPIC	14 maja	— Cherbourg
CALABRIA	17 maja	— Trst
LA SAVOIE	21 maja	— Havre
AQUITANIA	24 maja	— Cherbourg
PRES. WILSON	28 maja	— Trst
ADRIATIC	1. junij	— Cherbourg
BERENGARIA	2. junij	— Cherbourg
OLYMPIC	4. junij	— Cherbourg
FINLAND	4. junij	— Cherbourg
LAFAYETTE	4. junij	— Havre
ROUSILLON	7. junij	— Havre
LA TOURAINE	7. junij	— Havre
MAURETANIA	9. junij	— Cherbourg
LAPLAND	11. junij	— Cherbourg
BELVEDERE	11. junij	— Trst
CANOPIC	17. junija	— Genoa
KROONLAND	18. junij	— Havre
COLUMBIA	28. junij	— Trst
BERENGARIA	30. junij	— Cherbourg
PRES. WILSON	9. julij	— Trst
ARGENTINA	21. julija	— Trst
BELVEDERE	11. avg.	— Trst

Gleda on za vozne listke in vas druzo potnikov obrnite na naša pisarna. FRANK SAKSER STATE BANK 82 Cortlandt St., New York

French Line

COMP